बिसेन डेन्टल केअर
डॉ.दिप(पंकज) बिसेन डॉ.खुशबू बिसेन(पटले)
दंत व मुख रोगविशेषज्ञ
बी.डी.एस.(नागपूर)
ताज मेरीप्लेक्स, गर्ल्स कॉलेज रोड गोंदिया
सकाळी:- ११ ते ३ सायं ६ ते ९ वाजेपर्यंत संपर्क:- ९५४५६८१८७०

साप्ताहिक http://berartimes.com

बेरार टाईम्स

मुख्य संपादक :- खेमेंद्र कटरे, सहसंपादक :- सुरेश भदाडे

गोंदिया शहरात बेरार टाईम्सचा अंक चौरसिया पान सेंटर व साठवणे एजंसी जयस्तंभ चौक गोंदिया येथे उपलब्ध

आर.एन.आय.क्र. एमएएचएमएआर/२०११/४६५१० | वर्ष -१६ गोंदिया | अंक ४१ | बुधवार, दि.१६ ते २२ सप्टेंबर २०२६ | पृष्ठ-४ | किंमत-३ रुपये | Postal Reg.No.NPMFL/104/2025-2027

कार्यकारी अभियंत्यांच्या कक्षात तोडफोड,संगणक चोरीला

गोंदिया :- गोंदिया जिल्हा परिषदेच्या प्रशासकीय इमारतीमधून सुरक्षेचा पुरता बोजवारा उडाल्याची एक गंभीर घटना १५ सप्टेंबरला समोर आली आहे. चोरट्यांनी थेट बांधकाम विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्यांच्या कक्षाचे दरव-ाजाचे काच फोडून आत प्रवेश करत तोडफफोड केली, संगणक चोरून नेला आणि थेट छताच्या पंख्यांचीही मोडतोड केली.तसेच अश्लिल भाषेत कार्यकारी अभियंत्यांना शिविगाळ करणारे कागदही चिकटवल्याचे समोर आले आहे.११ सप्टेंबरपासून सतत सुट्टी असल्याने आज नियमित कार्यालय सुरु होताच सदर प्रकरण उघडकीस आले.याप्रकरणी गोंदिया ग्रामीण पोलीस ठाण्यात अज्ञात आरोपींविरुद्ध एफआयआर (ऋखठ) दाखल करण्यात आला असून, या घटनेमुळे अधिकाऱ्यांच्या सुरक्षेचा आणि जीविताचा प्रश्न ऐ-रणीवर आला आहे.विशेष म्हणजे लाखो रुपये खर्च करुन लाव-लेले जिल्हा परिषद प्रशासकीय इमारतमधील सीसीटीव्ही कॅमेरे बंद असल्याचे समोर आल्याने प्रशासनाचा भोंगळ कारभार सुध्दा उघडकीस आला आहे.

इतकी मोठी इमारत, पण सर्व सीसीटीव्ही बंद!

या घटनेत सर्वात धक्कादायक आणि संशयास्पद बाब म्हणजे जिल्हा परिषदेच्या संपूर्ण इमारतीमध्ये बसवण्यात आलेले सर्वच्या सर्व सीसीटीव्ही (उउढत) कॅमेरे बंद अवस्थेत आढळले आहेत. एवढ्या मोठ्या शासकीय इमारतीत आणि संवेदनशील विभागात एकही कॅमेरा कार्यरत नसणे ही निव्वळ योगायोग आहे की एखादा मोठा कट, असा संशय आता व्यक्त केला जात आहे. सीसीटीव्ही बंद असणे ही एक ङ्गवेगळीच कहाणीफ बयां करत असून यामुळे प्रशासनाच्या कारभारावर गंभीर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

ज्या पद्धतीने थेट कार्यकारी अभियंत्यांच्या दालनाला लक्ष्य करून दाराचे काच फोडण्यात आले आणि संगणकाची चोरी करण्यात आली, त्यावरून ही केवळ साधी चोरी नसून महत्त्वाचे प्रशासकीय दस्तावेज व पुरावे नष्ट करण्याचा किंवा संबंधित अधिकाऱ्याला भीती दाखवण्याचा प्रयत्न तर नाही ना, अशी दाट शंका व्यक्त केली जात आहे. या प्रकारामुळे थेट वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या जीवालाच धोका निर्माण झाल्याची चर्चा जिल्हा परिषद वतुर्ळात रंगू लागली आहे.

या घटनेनंतर पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला असून तपास सुरू केला आहे. मात्र, सीसीटीव्ही कॅमेरे अचानक कसे बंद पडले? यामागे कोणाचा हात आहे? आणि शासकीय कार्यालयातील महत्त्वाचा डाटा चोरीला जाण्यामागे नक्की कोणता हेतू होता? या सर्व बाबींची निष्पक्ष चौकशी करून आरोपींना तात्काळ बेड्या ठोकाव्यात, अशी मागणी जोर धरत आहे.

कमरगाव येथे नाली सफाईच्या मुद्याला घेऊन युवकाचे शोले स्टाईल आंदोलन

गोंदिया:- नालीच्या सफाईच्या प्रलंबित मागणीवरून एका संतप्त युवकाने थेट ग्रामपंचायत इमारतीवर चढून आंदोलन सुरू केल्याची खळबळजनक घटना गोरेगाव तालुक्यातील कमरगाव येथे घडली. मागण्या पूर्ण न झाल्यास भाताच्या पिकावर मारण्याचे कीटकनाशक प्राशन करून आत्महत्या करण्याची धमकी या युवकाने दिल्याने, प्रशासन आणि पोलिसांची चांगलीच धांदल उडाली. दिनेश नागपुरे असे या आंदोलक युवकाचे नाव आहे.

प्रशासकीय दुर्लक्षामुळे टोकाचे पाऊल नाल्यांची तात्काळ सफाई करण्यात यावी, यासाठी दिनेश नागपुरे यांनी ग्रामपंचायत प्रशासनाकडे वारंवार पाठपुरावा करून निवेदने दिली होती. एवढेच नव्हे तर गोरेगाव पंचायत समिती आणि गोंदिया जिल्हाधिकाऱ्यांनाही यासंदर्भात निवेदने सोपवण्यात आली होती. मात्र, प्रशासनाकडून या गंभीर समस्येकडे सातत्याने दुर्लक्ष करण्यात आले, असा आरोप नागपुरे यांनी केला आहे. प्रशासनाच्या या उदासीन धोर-णाला कंटाळून अखेर त्यांनी थेट ग्रामपंचायत इमारतीचे छत गाठले आणि शोले स्टाईल आंदोलन सुरू केले.

नागपुरे यांच्याकडे भाताच्या पिकावर फवारणी करण्याचे कीटकनाशक (कीटकनाशक औषध) असल्याचे निदर्शनास आले. नाल्यांच्या सफाईबाबत तात्काळ ठोस निर्णय न घेतल्यास हे औषध प्राशन करून जीवन संपवू, असा इशारा त्यांनी दिल्याने परिसरात एकच खळबळ उडाली.

घटनेची माहिती मिळताच पोलीस पथक तातडीने घटनास्थळी दाखल झाले. पोलिसांनी घटनास्थळी जमाव नियंत्रणात आणत नागपुरे यांची समजूत काढण्याचा आणि त्यांना सुरक्षितपणे खाली उतरवण्याचा प्रयत्न सुरू केला आहे. दरम्यान, या नाट्यमय आंदोलनानंतर तरी ग्रामपंचायत प्रशासन नाल्यांच्या सफाईबाबत काय भूमिका घेते, याकडे संपूर्ण गावाचे लक्ष लागले आहे.

अवैध दारूविक्रीला आळा घाला; आमगाव नगरपरिषद हद्दीत नवीन दुकानांना परवाने न देण्याची मागणी

भारतीय जनकल्याण फाउंडेशनचे मुख्यमंत्र्यांना निवेदन

आमगाव:-आमगाव नगरपरिषद हद्दीसह तालुक्यातील विविध गावांमध्ये सुरू असलेल्या अवैध दारूविक्रीवर कठोर कारवाई करावी आणि नगरपरिषद क्षेत्रात नवीन दारू दुकानांना परवाने देऊ नयेत, अशी मागणी भारतीय जनकल्याण फाउंडेशनच्या वतीने करण्यात आली आहे. यासंदर्भात महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री व गृहमंत्री यांना आमगाव तहसील कार्यालय आणि गोंदिया राज्य उत्पादन शुल्क विभागामार्फत निवेदन सादर करण्यात आले.फाउंडेशनचे अध्यक्ष प्रा. इंजि. सुभाष आकरे व महामंत्री यशवंत मानकर यांच्या नेतृत्वाखाली हे निवेदन देण्यात आले.

या वेळी धनीराम मटाले, जयवंता मटाले, राजेंद्र मेंढे, श्वेता अग्रवाल, राणी काळसर्पे, निळू फुले, संजू देशकर, विजय कोरे, अशोक बोकडे, आकाश मेश्राम, संतोष कुमार सुरते, पिंकेश शेंडे, दीक्षा चव्हाण, सुनीता मटाले, घनश्याम मेंढे, हरिचंद उकरे, आनंदराव नंदागवळी, भालचंद उकरे, शशी हत्तीमारे आदी नागरिक उपस्थित होते.

दुकानगाळे वाटप समितीचे सदस्यच निघाले लाभार्थी!

उत्पन्न वाढवण्याऐवजी "ईश्वर चिठ्ठी'चा खेळ; नातेवाईक अन् कार्यकर्त्यांची केली चांदी

गोंदिया:- जिल्हा परिषदेच्या उत्पन्न वाढीसाठी तयार करण्यात आलेल्या दुकानगाळ्यांच्या लिलाव प्रक्रियेत पारदर्शकतेचा बुरखा पुरता फाटला असून, जि. प. पदाधिकाऱ्यांनीच जिल्हा परिषदेला मोठा चुना लावल्याचा खळबळजनक प्रकार उघडकीस आला आहे. लिलावातून महसूल मिळवण्याऐवजी "ईश्वर चिठ्ठी'चा बनाव करत दुकानगाळे वाटप समितीच्या सदस्यांनीच आपल्या नातेवाईक आणि कार्यकर्त्यांच्या घशात दुकाने घातल्याची धक्कादायक माहिती समोर आली आहे.

पारदर्शकतेच्या नावाखाली सर्वसामान्यांची फसवणूक!

सन २०२४-२५, २०२५-२६ आणि २०२६-२७ या आर्थिक वर्षात जिल्हा निधीतून दुकानगाळे तयार करण्यात आले होते. नियमानुसार, जास्त अर्ज आल्यास बोली लावून सर्वोच्च बोलीधारकाला गाळे देणे बंधनकारक होते. मात्र, गोंदिया पंचायत समिती आवारातील ८, गंगाबाई रुग्णालयाजवळील ३ आणि आमगाव प्राथमिक केंद्राजवळील ४ दुकानांच्या लिलावात बोली प्रक्रिया बाजूला सारून "ईश्वर चिठ्ठी'चा मनमानी खेळ खेळला गेला.

कागदपत्रांची पूर्तता न ठरल्याचा बहाणा!

गोंदियातील ११ दुकानांसाठी १५ अर्ज आले होते. मात्र, समिती सदस्यांनी सोयीस्करपणे ४ अर्जदारांना कागदपत्रांच्या पूर्ततेचे कारण दाखवून अपात्र ठरवले आणि उरलेल्या ११ जणांना दुकाने बहाल केली. आमगाव येथेही एका अर्जदाराचा अर्ज बाद करून थेट भाजपच्या एका पदाधिकाऱ्याला दुकानगाळा उपलब्ध करून देण्यात आला.

"ईश्वर चिठ्ठी" आणि कागदपत्रांचा बनाव

- **गोंदियातील ११ दुकाने: एकूण १५ अर्जदारांनी अर्ज केले होते. परंतु, समितीच्या सदस्यांनी सोयीस्करपणे ४ अर्जदारांना कागदपत्रांच्या त्रुटींचे कारण दाखवून अपात्र ठरवले. उर्वरित ११ अर्जदारांना थेट दुकानांचे वाटप करण्यात आले.**
- **आमगाव येथील वाटप: आमगाव येथेही एका पात्र अर्जदाराचा अर्ज ऐनवेळी बाद करून थेट भाजपच्या एका स्थानिक पदाधिकाऱ्याला दुकान उपलब्ध करून देण्यात आले.**

स्थानिकांना डावलून परतालुक्यातीलखास मर्जीतील लोकांनाच रेवड्या!

विशेष म्हणजे, गोंदिया शहरातील दुकानांचे वाटप करताना स्थानिक गरजूंना पूर्णपणे डावलण्यात आले. गोंदिया तालुक्याबाहेरील सौंदड, कट्टीपार, बोदा आणि येरंडी-देवल येथील रहिवाशांना ही दुकाने बहाल करण्यात आली. हे सर्व लाभार्थी जि. प. मधील वजनदार लोकप्रतिनिधींचे थेट नातेवाईक व जवळचे कार्यकर्ते असल्याचे कागदपत्रांवरून उघड झाले आहे.

पदाधिकाऱ्यांनीच आरक्षित केली दुकाने!

जि. प. अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर, जि. प. उपाध्यक्ष सुरेश हर्पे, जि. प. सदस्य पंकज रहांगडाले आणि संजय टेंभरे यांनी हे दुकानगाळे स्वत:साठी, आपल्या नातेवाईकांसाठी व कार्यकर्त्यांसाठीच आरक्षित केल्याचे कागदपत्रांवरून उघड होत आहे. या वाटप समितीत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी मधुकर वासनिक, बांधकाम सभापती डॉ. लक्ष्मण भगत आणि कार्यकारी अभियंता प्रकाश ताकसांडे या अधिकाऱ्यांचा समावेश असतानाही हा मोठा झोल झाल्याने प्रशासकीय वतुर्ळात तीव्र संताप व्यक्त होत आहे. जनता अन् जि. प. च्या आर्थिक नुकसानाला जबाबदार असणाऱ्या या पदाधिकाऱ्यांवर आता काय कारवाई होणार, याकडे संपूर्ण जिल्ह्याचे लक्ष लागले आहे.

साप्ताहिक
बेरार टाईम्स
निर्भिड, निष्पक्ष लोकप्रिय साप्ताहिक http://berartimes.com बुधवार,दि.१६ सप्टेंबर २०२६

संपादकीय

शिक्षणाची पदवी,पण विवेकाचे काय?

क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले आणि महात्मा ज्योतिराव फुले यांनी विषमतेच्या आणि अंधाराच्या काळात स्त्रियांसाठी शिक्षणाची दारे उघडी केली. त्यामागील मुख्य हेतू केवळ अक्षरांची ओळख करून देणे किंवा पोटापाण्याची सोय करणे हा नव्हता; तर स्त्रीला स्वतःच्या अस्तित्वाची, हक्कांची आणि स्वतःमधील बुद्धीची ओळख व्हावी, ती विवेकवादी आणि स्वतंत्र विचार करणारी बनावी हा होता. परंतु आज २१ व्या शतकात मागे वळून पाहताना एक अस्वस्थ करणारा प्रश्न समोर उभा ठाकतोङ्खशिक्षणाने महिलांचे प्रमाण नक्कीच वाढवले, पण त्यांच्यातील सामाजिक भान, तर्कशुद्धता आणि वैज्ञानिक दृष्टिकोन वाढला का?

आज वैद्यकीय (Medical), अभियांत्रिकी, संशोधन आणि तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात महिला पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून काम करत आहेत. विज्ञानाचा अभ्यास करून मोठ्या पदव्या मिळवलेल्या या मसुशिक्षितफ भगिनी जेव्हा दैनंदिन जीवनात अंधश्रद्धा, कर्मकांड आणि भोंदूगिरीच्या विळख्यात अडकलेल्या दिसतात, तेव्हा या शिक्षणाच्या गुणवत्तेवरच प्रश्नचिन्ह निर्माण होते.

शरीरशास्त्र आणि मानवी पुनरुत्पादन (Human Reroduction) यांचा सखोल अभ्यास केलेल्या, वैद्यकीय क्षेत्रात काम करणाऱ्या महिला जर आजही पाळीच्या दिवसांत विटाळ पाळत असतील, मूल होण्यासाठी भोंदू बाबांच्या नादाला लागून नवस-सायास किंवा उपासतापास करत असतील, तर त्यांनी घेतलेले ज्ञान नक्की कुठे गेले? आईच्या गर्भातील बाळाच्या वाढीचे ज्ञान असणाऱ्या प्रसूती तज्ज्ञ महिला जर रस्त्यावरील कुडमुड्या ज्योतिषाला बाळाचे भविष्य विचारत असतील, तर शिक्षणाने त्यांच्या मेंदूतील वैज्ञानिक दृष्टिकोन जागृत केला की केवळ रोजगाराचे साधन दिले, असा सवाल उपस्थित होतो.

पुरुषप्रधान व्यवस्थेने शतकानुशतके धर्माच्या आणि रूढी-परंपरांच्या नावाखाली महिलांवर अनेक जाचक नियम लादले. दुर्दैवाने, ज्या ग्रंथांनी आणि व्यवस्थांनी महिलांना दुय्यम स्थान दिले, त्याच व्यवस्थेचे आणि कर्मकांडांचे समर्थन आज शिकलेल्या महिला अधिक हिरिरीने करताना दिसतात. कोणत्याही तर्काला न पटणारे तोटके, बुवा-बापूंचे प्रवचन आणि अंधश्रद्धांचे जाळे यांत महिला सहज सावज बनत आहेत.

'नशीब' आणि 'प्रारब्ध' या नावाखाली स्वतःचे कर्तृत्व आणि प्रयत्न नाकारण्याची सवय समाजमनावर बालपणापासूनच बिंबवली जाते. जर जन्मापासून मरेपर्यंत सर्व काही आधीच लिहिलेले असेल, तर मानवी प्रयत्नांना, शोधांना आणि अभ्यासाला काही अर्थच उरत नाही. शिक्षणाने हा मनशिबाचाफ आणि मअंधश्रद्धेचाफ कचरा डोक्यातून बाहेर फेकून द्यायला हवा होता; पण आज शिकलेले समाजच जर गर्भात स्त्री भ्रूणहत्यांसारखे अपराध करत असतील, तर ही धर्मांधतेची आणि मानसिक गुलामगिरीची पाळेमुळे किती खोलवर रुजली आहेत हे स्पष्ट होते.

हा दोष केवळ महिलांचाच आहे असे नाही; कुटुंबव्यवस्था, पुरुष-सत्ताक मानसिकता आणि सामाजिक संगोपन हेही याला कारणीभूत आहे. परंतु, निसर्गाने प्रत्येकाला दिलेला ममेंदूफ हा अवयव वापरण्याची वेळ आता आली आहे.

शिक्षणाची खरी कसोटी पदवीच्या कागदावर नाही, तर दैनंदिन आयुष्यात आपण वापरत असलेल्या 'विवेकावर' असते. सावित्रीबाईंनी दिलेल्या शिक्षणाच्या बाळकडूचे सोने करायचे असेल, तर महिलांनी स्वतःच्या बुद्धीचा वापर करून काय सत्य आणि काय असत्य, हे पारखायला शिकले पाहिजे. अंधश्रद्धेचे आणि परंपरेचे अनवाणी ओझे फेकून देऊन, तर्क आणि विज्ञानाच्या प्रकाशात मोकळा श्वास घेण्याची वेळ आता आली आहे. शिकलेल्या भगिनींनी ही मानसिक गुलामी झुगारून दिली, तरच खऱ्या अर्थाने स्त्री शिक्षणाचा उद्देश साध्य होईल!

समुदाय मत्स्यव्यवस्थापकाच्या निष्काळजीपणामुळे महिला "मत्स्य व्यवस्थापक'ला विजेचा तीव्र शॉक

राजीवनगर ताडगाव येथील वाल्मिकी मत्स्यसंसाधन केंद्रातील धक्कादायक प्रकार

अर्जुनी मोरगाव:- गोंदिया जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा गोंदियाअंतर्गत अर्जुनी मोरगाव तालुक्यातील राजीवनगर ताडगाव येथे संचलित ङ्गवाल्मिकी मत्स्यसंसाधन केंद्रातफ सुरक्षेच्या साधनांचा अभाव आणि व्यवस्थापकाच्या निर्दयी निष्काळजीपणामुळे महिला मत्स्य व्यवस्थापक रिना रॉय यांना विजेचा अतिउच्च क्षमतेचा जबर शॉक लागल्याची गंभीर घटना ८ सप्टेंबरला घडली. या अपघातात त्या गंभीर जखमी झाल्या असून ब्रह्मपुरी येथील खाजगी रुग्णालयात दाखल करावे लागले.

शासकीय योजनांच्या माध्यमातून मत्स्य सामूहिक शेतीचा यशस्वी व्यवसाय उभारून इतर महिलांना रोजगाराचे मार्गदर्शन करणाऱ्या रिना रॉय (मूळ गौरनगर, सध्या रा. सिरोली) या ताडगाव/राजीवनगर येथील केंद्रात मत्स्यखाद्य निर्मितीचे काम करतात.

या केंद्रात कुशल कामगार नसून सर्व काम महिला मत्स्यसखी पाळ्या (शिफ्ट) लावून करतात. मात्र, येथे सुरक्षेची कोणतीही साधने ङ्ख जसे की हातमोजे, गमबूट किंवा अग्निशमन यंत्रे ङ्ख उपलब्ध नाहीत. प्रशासनाकडून सुरक्षेशिवाय केवळ कामाचे टार्गेट दिले जात असल्याचा आरोप महिलांनी केला आहे.

माहिती असूनही दुर्लक्ष: गोपाल मेश्राम यांचा बेजबाबदारपणा

घटनेच्या काही दिवसाआधी मशीनमध्ये करंट उतरत असल्याचे इतर मत्स्यसखींनी समुदाय मत्स्यव्यवस्थापक गोपाल मेश्राम यांच्या लक्षात आणून दिले होते. मात्र, ङ्गतुम्ही कामात टाळाटाळ करता,ङ्ख असे म्हणत मेश्राम यांनी या गंभीर बाबीकडे साफ दुर्लक्ष केले. त्यानंतर ज्या दिवशी रिना रॉय यांची कामावर पाळी होती, त्या दिवशी त्यांना मशीनमध्ये करंट असल्याची कोणतीही पूर्वकल्पना देण्यात आली नाही. त्यामुळे नेहमीप्रमाणे काम करत असताना रिना रॉय यांना विजेचा जबर धक्का बसला.

अपघातानंतर त्यांची प्रकृती बिघडल्याने त्यांना प्रथम शासकीय रुग्णालयात नेण्यात आले,तिथे प्राथमिक उपचार करुन नातेवाइकांनी त्यांना ब्रह्मपुरी येथील खाजगी रुग्णालयात भरती केले. त्यांच्या कमरेला व शरीरावर इतर ठिकाणी गंभीर जखमा झाल्या असून अद्याप त्यांच्या प्रकृतीत अपेक्षित सुधारणा झालेली नाही. घटनेची माहिती मिळताच जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेचे व्यवस्थापक नरेंद्र रहांगडाले यांनी केवळ विचारपूस केली; मात्र त्यानंतर वैद्यकीय खर्चाचे नियोजन किंवा कोणत्याही प्रकारचे सहकार्य प्रशासनाकडून केले नसल्याचे समोर आले आहे.

जिल्हाधिकाऱ्यांनी कौतुक केलेल्या केंद्रातच महिलांवर ही वेळ!

विशेष म्हणजे, या मत्स्यपालन केंद्राच्या यशाची दखल घेत तत्कालीन जिल्हाधिकारी मंगेश गोंदावले यांनी स्वतः या केंद्राला भेट देऊन त्यांच्या कार्याचे कौतुक केले होते. ज्या केंद्राची दखल वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी घेतली, त्याच केंद्रातील महिला व्यावसायिकावर आज ही वेळ आली असताना शासन आणि संबंधित विभागाने पूर्णपणे पाठ फिरवली आहे.

स्वामीत्व, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे यांनी बेरार टाईम्स हे साप्ताहिक वृत्तपत्र अंगपाल पारधी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, स्नेह नगर, तकिया वॉर्ड, भंडारा ता.जि.भंडारा येथे मुद्रीत करुन डोलारे एजन्सीसमोरील रस्ता,शिवनगर गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे, भ्रमणध्वनी क्र. ९४२३११२४३१ (पी.आर.बी. कायद्यानुसार जबाबदारी संपादकावर राहील) प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायक्षेत्र)

आधुनिक काळातील भगीरथ:भारतरत्न सर मोक्षगुंडम विश्वेश्वरय्या

प्रसिद्ध स्थापत्य अभियंते. जन्म कर्नाटकातील कोलार जिल्ह्यात चिक्कबल्लापूर तालुक्यातील मुद्देनहळ्ळी येथे. त्यांचे पूर्वज आंध्र प्रदेशातील कुर्नूल भागातील मोक्षगुंडम यागावचे. त्यांच्या वडिलांचे नाव पंडित श्रीनिवासशास्त्री व आईचे व्यंकचम्मा. वडील संस्कृतचे गाढे विद्वान होते.

विश्वेश्वरय्या यांचे प्राथमिक शिक्षण चिक्कबल्लापूर या खेड्यात व अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीत उच्च शिक्षण बंगलोरच्या सेंट्रल कॉलेजामध्ये झाले. १८८० मध्ये ते बी. ए. परीक्षा विशेष गुणवत्तेत उत्तीर्ण झाले. म्हैसूर सरकारने पुढील शिक्षणासाठी त्यांना शिष्यवृत्ती दिली. १८८३ मध्ये ते पुण्याच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून मुंबई विद्यापीठाची अभियांत्रिकीची पदवी परीक्षा प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण झाले. या परीक्षेत ते मुंबई प्रांतात पहिले आले.

स्थापत्यशास्त्रातील त्यांच्या ज्ञानाचा लौकिक सर्वदूर पसरला. १८८४ मध्ये मुंबई सरकारच्या सार्वजनिक बांधकाम खात्यात त्यांची साहाय्यक अभियंता पदावर नियुक्ती झाली. नासिक जिल्ह्यात त्यांची प्रथम नियुक्ती झाली. न्यायमूर्ती महादेव गोविंद रानडे यांचे त्यांना मौलिक मार्गदर्शन लाभले. पुणे व गुजरातमधील सुरत जिल्ह्यात त्यांनी काम केले. १९०४ साली शासनाने आरोग्य अभियंता या पदावर त्यांना बढती दिली.

खडकवासला येथील जुन्या दगडी बांधकामाच्या धरणात त्यांनी संशोधन करून तयार केलेली स्वयंचलित शीर्षद्वारे पहिल्यांदा बसविण्यात आली होती. त्यांच्यामुळे त्यांनी पाण्याचा अपव्यय टाळला. १९०६ साली एडनला लष्करी वसाहतीसाठी त्यांची साहाय्यक बंदर अधिकारी म्हणून नेमणूक झाली. त्यापूर्वी त्यांनी मुंबई सरकारच्या सचिवालयात सार्वजनिक बांधकाम खात्यांतर्गत पाटबंधारे विभागात विशेष अधिकारी म्हणून काम केले. पुण्याच्या डेक्कन क्लबच्या स्थापनेत त्यांनी भाग घेतला. १९०७ साली मुंबई सरकारच्या नोकरीतून त्यांनी स्वेच्छा निवृत्ती स्वीकारली. १९०९ साली हैदराबाद संस्थानात विशेष सल्लागार अभियंता म्हणून त्यांनी कार्यभार स्वीकारला. हैदराबाद शहराची पुनर्रचना, मूसा व इसा या दोन्ही नद्यांना धरणे बांधून संभाव्य पुरापासून शहराचे संरक्षण ही कामे त्यांनी केली. याच वर्षी म्हैसूर संस्थानचे नरेश महाराजा कृष्णराज वाडियार यांच्या विनंतीनुसार त्यांनी म्हैसूर संस्थानच्या प्रमुख अभियंता पदाची सूत्रे हाती घेतली. १९१२ ते १९१८ ही सहा वर्षे म्हैसूर संस्थानचे दिवाण म्हणून शिक्षण, उद्योग,कृषी आदी सर्व क्षेत्रांत त्यांनी नेत्रदीपक कामगिरी केली. म्हैसूर आर्थिक परिषदेला स्थायी रूप देऊन अनेक विकासकामे हाती घेतली. उदा., म्हैसूर बँक, म्हैसूर विद्यापीठ, प्राथमिक शिक्षणाचा विस्तार, मुलींचे पहिले वसतिगृह व शेतकी महाविद्यालय, वृंदावन गार्डन यांची उभारणी, कन्नड साहित्य अकादमी, आर्थिक लेखा परीक्षणाबरोबरच कार्यक्षमता लेखा परीक्षण वगैरे. रेशीम उत्पादन, चंदन तेल, साबण, धातू व क्रोम टॅनिंग, सिमेंट, साखर कारखाने, लघू उद्योग, हॉटेल व उपाहारगृहे, विश्रामधाम, मुद्रणालये, क्लब यांच्या निर्मिती उद्योगास त्यांनी चालना दिली. म्हैसूरसाठी भाटकलला बंदराची सोय केली. आपल्या प्रयत्नांनी रेल्वेचे व्यवस्थापन राज्य सरकारच्या कक्षेत आणले. काही ठिकाणी नवीन रेल्वे मार्ग उभारले. सेवाभरती शर्ती, मागासवर्गीयांसाठी

राखीव जागा आदी समाजोन्मुख कार्ये त्यांनी केली. १९२६ साली त्यांनी म्हैसूर संस्थानच्या सेवेचा स्वेच्छेने राजीनामा दिला. त्यानंतर त्यांचा भद्रावती आयर्न अँड स्टील वर्क्स, श्री जय चामराजेंद्र ऑक्युपेशनल इन्स्टिट्यूट वगैरे संस्थांशी घनिष्ट संबंध आला. मुंबईची प्रिमियर ऑटोमोबाइल इंडस्ट्री स्थापण्यातही त्यांनी विशेष प्रयत्?न केले. हिंदुस्थान एअरक्राफ्ट फॅक्टरी (सध्याची दि हिंदुस्थान एरॉनॉटिक्स) व ग्रामीण औद्योगिक प्रकल्पांच्या योजनेतही त्यांनी भाग घेतला.

विश्वेश्वरय्या यांच्या विलक्षण बुद्धिमत्तेने देशातील अनेक योजना साकार झाल्या. धुळे जिल्ह्यातील पांजरा नदी ते दात्रटीपर्यंत वक्रनलिकेने पाणीपुरवठा ही योजना साकार करून त्यांनी धुळे शहर पाणीपुरवठा योजना व सुरत शहर पाणीपुरवठा योजनाही साकार केली. सक्कर शहराच्या पाणीपुरवठ्याचा बिकट प्रश्न त्यांनी सक्कर बंधाऱ्यांची उभारणी करून सोडविला. शेतीला पाणीपुरवठा करण्याच्या व कमीत कमी पाण्यात अनेक तऱ्हेच्या पिकांना पाणी देण्याची गट पद्धती त्यांनीच सुरू केली. ओरिसा राज्यातील महापूराच्या नियंत्रणाचे निर्मातेही तेच. म्हैसूरपासून १८ किमी. वरील कृष्णराजसागर हे प्रचंड धरण स्वातंत्र्यपूर्व काळातच त्यांच्या कुशल नेतृत्वाखाली बांधले गेले. सुमारे ४० मीटर उंचीला लागणारा पाया लक्षात घेऊन कामाला सुरुवात केली. आज या धरणामुळे सुमारे ८ हजार हेक्टर जमीन पाण्याखाली येते. १२.५ कोटी रुपयांची कावेरी बंधारा योजना त्यांनीच पूर्ण केली. यांखेरीज कोल्हापूर, मुंबई, कराची, धारवाड व विजापूर शहर पाणीपुरवठा योजना त्यांनीच कार्यान्वित केल्या. पुणे, हैदराबाद व म्हैसूर येथील भुयारी गटार योजना त्यांनी अभिकल्पित केल्या. नवी दिल्लीची योजनाबद्ध सुधारणा त्यांनीच केली. पुण्याच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचा अभ्यासक्रम ठरविण्यात त्यांचे महत्वपूर्ण योगदान होते.

विश्वेश्वरय्या यांनी अनेक संस्थांवर व समित्यांवर मौलिक कार्य केले. मुंबई औद्योगिक शिक्षण समितीचे अध्यक्ष (१९२१-२२), भारतीय अर्थविषयक समितीचे अध्यक्ष (१९२५), मुंबई महानगरपालिका काटकसर समितीचे अध्यक्ष, मुंबई बॅक बे चौकशी समितीचे अध्यक्ष, नवी दिल्ली राजधानी समितीचे सल्लागार, भद्रावती पोलाद कारखान्याचे चेअरमन अध्यक्ष, अखिल भारतीय उत्पादक संस्था (१९४१) संचालक, जमशेटपूर टाटा लोखंड व पोलाद कारखाना, मुंबई विद्यापीठाचे अधिछात्र, मुंबई प्रांत आरोग्य समितीचे सदस्य, मुंबई विद्यापीठाच्या रासायनिक उद्योग उन्नती समितीचे अध्यक्ष म्हणून त्यांनी केलेले कार्य विशेष उल्लेखनीय आहे. मुंबई, कराची, बडोदा, सांगली, मोरवी, भोपाळ, पंढरपूर, अहमदनगर, नागपूर, भावनगर, राजकोट, गोवा या नगरपालिकांना त्यांनी आर्थिक अडचणीत मार्गदर्शन केले.

विश्वेश्वरय्या यांनी पाच वेळा अमेरिकेचे दौरे केले. खेरीज जपान, इटली, इंग्लंड, स्वीडन, रशिया, कॅनडा, सिलोन (श्रीलंका), जर्मनी व फ्रान्स या देशांना विविध निमित्तांनी भेटी दिल्या.

शिस्त हा त्यांच्या परवलीचा शब्द होता. ते सतत कठोर परिश्रम करीत. प्रत्येक काम नियमित, नीटनेटके व स्वच्छ असावे हा त्यांचा आग्रह असे.

भारताच्या प्रगतीसाठी आपल्या भाषणांतून व लेखनांतून ते तळमळीने विचार मांडीत. भारताच्या भवितव्यासाठी राष्ट्रीय संरक्षणातील धोके, राष्ट्रीय चारित्र्य, राष्ट्रबांधणी व राष्ट्रीय कार्यक्षमता या विषयांवर त्यांनी व्यक्त केलेले विचार मार्गदर्शक होतील. आपल्या विषयातील त्यांचे ज्ञान अत्यंत अचूक होते. एकदा रेल्वेतून प्रवास करीत असताना रेल्वेच्या बदललेल्या आवाजावरून त्यांनी १.५ किमी. वरील रेल्वे रूळ उखडले आहेत असे अचूक अनुमान काढून हजारो प्रवाशांचे प्राण वाचविले होते. नवभारताचे एक निर्माते म्हणून विश्वेश्वरय्या यांच्या विविधोपयोगी कार्याचा व त्यांच्या ज्ञानाचा अनेक संस्थांनी, विद्यापीठांनी व शासनांनी गौरव केला. लोकांमध्ये ते एमब. व्ही. या नावाने परिचित होते.

ब्रिटिश सरकारने त्यांना सर हा किताब दिला. मुंबई, कलकत्ता, काशी, पाटणा, अलाहाबाद व म्हैसूर या विद्यापीठांनी त्यांना सन्माननीय डी. लिटब. देऊन गौरवले. १९५५ साली भारत सरकारने त्यांना सर्वोच्च सन्मान "भारतरत्न' देऊन गौरवले. त्यांच्या सन्मानाप्रीत्यर्थ पोस्टाचे तिकीट काढले. विश्वेश्वरय्यांनी अनेक संस्थांना लाखो रूपयांच्या देणग्या दिल्या. देशातील अनेक संस्थांना विश्वेश्वरय्या यांचे नाव कृतज्ञतेने देण्यात आले आहे. सर विश्वेश्वरय्या यांची स्मृती म्हणून कर्नाटक सरकारने बंगलोर येथे "सर विश्वेश्वरय्या सायन्स म्युझियम' उभारले आहे. हे म्युझियम भारतातील सर्वांत मोठे सायन्स म्युझियम आहे. त्यांच्या नावाने त्यांच्या जन्मदिनी अभियांत्रिकी क्षेत्रातील मान्यवरांस प्रत्येक वर्षी पुरस्कार दिला जातो. त्यांचा जन्मदिन "अभियंता दिन' म्हणून भारतभर साजरा केला जातो. महाराष्ट्र शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम खात्यातही १९९८ पासून त्यांचा जन्मदिन "अभियंता दिन' म्हणून साजरा करण्याचे घोषित झाले. गुणवत्ता संवर्धन व सचोटीला प्रोत्साहन मिळावे म्हणून भारतरत?न सर विश्वेश्वरय्या यांच्या स्मरणार्थ महाराष्ट्र शासनाने १९९७ पासून ङ्गउत्कृष्ट अभियंता पुरस्कारफ देण्यास सुरुवात केली आहे. विश्वेश्वरय्यांनी आपल्या जन्मगावी सुंदर घर बांधले असून १९७१ मध्ये त्याचा राष्ट्रीय स्मारकात समावेश केला गेला आहे. या घरातील वस्तुसंग्रहालयात विश्वेश्वरय्या यांच्या नित्य वापरातील काही वस्तू, त्यांना मिळालेल्या भेटवस्तू व भारतरत्न गौरवपदक ठेवण्यात आले आहे. गावातील विशाल बागेत त्यांचा अर्धपुतळा बसविण्यात आला आहे. बंगलोर येथे या शतायुषी महापुरुषाचे निधन झाले.

रामपुरी, खांबी व शिरेगाव बांध पाणीपुरवठा योजना गुरुवारपर्यंत सुरू करण्याचे आश्वासन; अन्यथा शुक्रवारी मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयावर धडक: आ. राजकुमार बडोले

अर्जुनी मोरगाव:-थकीत वीज बिलामुळे गत १ सप्टेंबरपासून बंद पडलेल्या रामपुरी, खांबी व शिरेगाव बांध प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना तातडीने पूर्ववत सुरू कराव्यात, यासाठी परिसरातील सर्व सरपंचांच्या शिष्टमंडळाने आज, १५ सप्टेंबर रोजी आमदार राजकुमार बडोले यांची भेट घेऊन निवेदन सादर केले. नागरिकांची पिण्याच्या पाण्याची अडचण लक्षात घेता ङ्गगुरुवारपर्यंत पाणीपुरवठा सुरू न झाल्यास शुक्रवारी सर्व सरपंचांसह जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांच्या (उएज) कार्यालयावर धडक देऊन ठिय्या आंदोलन करू,ङ्ख असा इशारा आमदार राजकुमार बडोले यांनी दिला आहे.

या योजनांवर अनेक गावे व हजारो कुटुंबे अवलंबून असून,

वीज पुरवठा खंडित झाल्याने महिला, वृद्ध व विद्यार्थ्यांना तीव्र पाणीटंचाईचा सामना करावा लागत आहे. या समस्येवर केवळ तात्पुरता मार्ग न काढता, योजनांच्या देखभाल-दुरुस्तीसाठी कायमस्वरूपी आर्थिक व्यवस्था करावी आणि भविष्यात आर्थिक कारणांमुळे पाणी बंद पडू नये यासाठी शासनस्तरावर ठोस उपाययोजना करावी, अशी मागणी निवेदनातून करण्यात आली.

शिष्टमंडळात सौ दिपाली कापगते सरपंच देवलगाव, सौ पंचशीला भोजराज मेश्राम सरपंच सुकळी, नीलकंठ आसाराम बोरकर उपसरपंच भिवखिडकी, मोरेश्वर सोनवणे उपसरपंच चान्ना, बाक्टी सौ अश्विनी लोणारे सरपंच खांबी, सौ कुरुंदा इंद्रजीत वैद्य सरपंच बोरटोला,सौ सरिता राजगिरे बाक्टी , सौ सागरबाई दिलीप चिमणकर सरपंच सिरेगाव, सौ भूमिका प्रमोद ढोक सरपंच सोमलपुर, भूषण नेवारे सरपंच मुंगली, प्रदीप कांबळे सरपंच अरततोंडी राज्यपाल गभने उपसरपंच दाभना, काशीनाथ कापसे उपसरपंच बोरटोला,पतिराम मेश्राम (सरपंच) प्रशासक कवठा, सचिन डोंगरे सरपंच चान्ना ,विवेक डोंगरे सरपंच गुढरी, हेमकृष्ण संग्रामे उपसरपंच शिरेगाव किशोर तरोणे माजी जि प सदस्य नवेगावबांध, हेमराज पुस्तोडे सदस्य पंचायत समिती अर्जुनी मोर, टीकाराम कापगते माजी उपसरपंच परसोडी रयत, राजू फुंडे सामाजिक कार्यकर्ता ब्राह्मणटोला, संकर औरासे, विलास हिरामण राऊत, गिरीधर बोरकर सोमलपुर संदीप येरणे बोरटोला, मेळे उपसरपंच सुकळी ,हरीराम नंदनवार डोंगरगाव ,सुभाष मेश्राम बाक्टी, संकर मेश्राम मुंगली , कालिदास पुस्तोडे सदस्य देवलगाव, चंद्रभान टेंभुर्णे सदस्य परसोडी रयत,प्रामुख्याने उपस्थित होते.

विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसोबत शाळांचा सर्वांगीण विकास हेच प्राधान्य: जि.प. अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर

अर्जुनी-मोरगाव :- तालुक्यातील परसोडी रैयत येथील जिल्हा परिषद वरिष्ठ प्राथमिक शाळेच्या आवारभिंत (कंपाउंड वॉल) बांधकामाचे भूमिपूजन गोंदिया जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर यांच्या हस्ते १५ सप्टेंबर रोजी उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडले. आवारभिंतीमुळे विद्यार्थ्यांना सुरक्षित, शिस्तबद्ध व सुंदर शैक्षणिक वातावरण मिळण्यास मदत होणार असल्याने ग्रामस्थांनी या विकासकामाचे मनापासून स्वागत केले.

यावेळी उपस्थितांशी संवाद साधताना जिल्हा परिषद अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर म्हणाले, विद्यार्थी हेच देशाचे भविष्य आहेत. त्यांच्या सुरक्षिततेसह शाळांचा भौतिक विकास आणि गुणवत्तापूर्ण शिक्षण देण्याला आमचे सर्वोच्च प्राधान्य आहे. सुरक्षित आवारभिंतीमुळे शाळेचे सौंदर्य, स्वच्छता व शिस्त टिकून राहील. भविष्यातही शाळेच्या सर्वांगीण विकासासाठी सर्वतोपरी सहकार्य केले जाईल.

या सोहळ्याला दयाराम लंजे (सरपंच),जागेश्वर कोरे सुभाष कठाने बापुदास कावळे,दिंगबर मडावी,सुभाष चुटे,एकनाथ मेश्राम,वीरेंद्र भिवगडे व या प्रसंगी शाळेतील शिक्षकवृंद, विद्यार्थी, पालक आणि ग्रामस्थ मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

अवैध दत्तक विधानाला आळा घाला; कायदेशीर मार्गानेच बालकाला कुटुंब द्या

दत्तक घेणे ही भारतीय संस्कृतीतील प्रेम, माणुसकी आणि सामाजिक बांधिलकीची सुंदर भावना आहे. एखाद्या बालकाला कुटुंब, प्रेम, शिक्षण, सुरक्षितता आणि उज्ज्वल भविष्य देण्याची इच्छा ही निश्चितच कौतुकास्पद आहे. मात्र, दत्तक घेण्याची ही प्रक्रिया केवळ भावनिक किंवा कौटुंबिक निर्णय नसून ती कायद्याने नियंत्रित केलेली प्रक्रिया आहे. त्यामुळे कायद्याने ठरवून दिलेल्या प्रक्रियेचे पालन न करता बालकाला थेट आपल्या ताब्यात घेणे, स्टॅम्प पेपरवर दत्तकपत्र करून घेणे, मंदिरात दत्तक विधी करणे किंवा मध्यस्थामार्फत बालक स्वीकारणे हे कायदेशीरदृष्ट्या गंभीर ठरू शकते.

भारतामध्ये दत्तक प्रक्रियेसाठी विविध कायदेशीर तरतुदी आहेत. हिंदू, बौद्ध, जैन आणि शीख व्यक्तींना लागू होणाऱ्या कळपर्वी अवेींळेपी रपव चरळपींशपरपलश अलीं, १९५६ अर्थात हिंदू दत्तक व भरणपोषण अधिनियम, १९५६ मध्ये दत्तक घेण्यासंदर्भात महत्त्वाच्या तरतुदी आहेत. या कायद्यात कोण दत्तक घेऊ शकतो, कोणते बालक दत्तक घेतले जाऊ शकते, आवश्यक संमती, दत्तक घेणाऱ्या व्यक्तीची पात्रता आणि इतर संबंधित बाबींची तरतूद करण्यात आली आहे. त्यामुळे केवळ आपसात ठरवून बालकाचा ताबा बदलणे म्हणजे कायदेशीर दत्तक झाले असे मानता येत नाही.

त्याचबरोबर बालकांच्या काळजी, संरक्षण आणि पुनर्वसनाशी संबंधित प्रकरणांमध्ये Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act २०१५ अर्थात किशोर न्याय (बालकांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ हा अत्यंत महत्त्वाचा कायदा आहे. या कायद्यामध्ये अनाथ, परित्यक्त आणि समर्पित बालकांच्या संरक्षणासह त्यांचे पुनर्वसन आणि दत्तक प्रक्रियेबाबत कायदेशीर व्यवस्था करण्यात आली आहे. बालकाचे सर्वोत्तम हित हा या संपूर्ण व्यवस्थेचा केंद्रबिंदू आहे.

या कायद्याअंतर्गत दत्तक प्रक्रियेसाठी अधिकृत यंत्रणेची भूमिका महत्त्वाची आहे. Central Ado{tion R>esource Authority (CARA) ही देशातील दत्तक प्रक्रियेचे नियमन करणारी केंद्रीय प्राधिकरणाची संस्था आहे. केंद्र सरकारने अधिसूचित केलेले Ado{tion R>egulations, २०२२ दत्तक प्रक्रियेसाठी लागू आहेत. त्यामुळे कायदेशीर दत्तक घेऊ इच्छिणाऱ्या व्यक्तींनी अधिकृत प्रक्रियेचा अवलंब करणे अत्यंत आवश्यक आहे.

समाजात अनेकदा असा गैरसमज आढळतो की, नातेवाईकांचे मूल असल्यास किंवा पालकांची संमती असल्यास ते मूल थेट आपल्या घरी आणून दत्तक घेता येते. प्रत्यक्षात परिस्थितीनुसार कोणता कायदा लागू होतो आणि कोणती प्रक्रिया आवश्यक आहे, हे तपासणे गरजेचे आहे. विशेषतः बालक अनाथ, परित्यक्त किंवा समर्पित असल्यास त्याच्या दत्तक प्रक्रियेसाठी किशोर न्याय कायदा आणि त्याअंतर्गत असलेल्या नियमांचे पालन करणे आवश्यक ठरते.

Juvenile Justice Act, २०१५ च्या कलम ५६ मध्ये दत्तक प्रक्रियेबाबत तरतूद करण्यात आली असून, अनाथ, परित्यक्त आणि समर्पित बालकांना त्यांच्या पुनर्वसनासाठी दत्तक देण्याची व्यवस्था करण्यात आली आहे. या कायद्याच्या कलम ५८ मध्ये दत्तक घेण्यास पात्र व्यक्तींविषयी तरतूद आहे, तर कलम ५९ मध्ये अनाथ, परित्यक्त आणि समर्पित बालकांच्या दत्तक प्रक्रियेबाबत तरतुदी आहेत. तसेच कलम ६१ मध्ये दत्तक आदेशाशी संबंधित तरतूद आहे. त्यामुळे बालकाचा ताबा घेणे आणि कायदेशीर दत्तक घेणे या दोन वेगळ्या गोष्टी आहेत, हे समाजाने समजून घेणे आवश्यक आहे.

बालकाची खरेदी-विक्री किंवा आर्थिक मोबदल्यात बालक देणे-घेणे ही अत्यंत गंभीर बाब आहे. Juvenile Justice Act, २०१५ मधील कलम ८० मध्ये दत्तक प्रक्रियेच्या संदर्भात कायद्याच्या तरतुदींचे उल्लंघन करणाऱ्या व्यक्तींविरुद्ध शिक्षेची तरतूद आहे. तसेच बालकाचा विक्री किंवा खरेदीच्या उद्देशाने वापर केल्यास कलम ८१ अंतर्गत कठोर कायदेशीर कारवाईची तरतूद आहे. त्यामुळे "मुलाला चांगले भविष्य देण्यासाठी पैसे देऊन घेतले" किंवा "पालकांची संमती होती" अशी कारणे देऊन बेकायदेशीर बालक हस्तांतरणाचे समर्थन करता येत नाही.

अवैध दत्तक प्रक्रियेमुळे सर्वांत मोठा धोका बालकाच्या भवितव्याला निर्माण होतो. बालकाची जन्मनोंदणी, शैक्षणिक कागदपत्रे, आधार, पासपोर्ट, वारसाहक्क, मालमत्ता, शासकीय योजनांचा लाभ आणि इतर कायदेशीर बाबींमध्ये अडचणी निर्माण होऊ शकतात. भविष्यात बालकाच्या जैविक पालकत्वाबाबत वाद निर्माण झाल्यास परिस्थिती आणखी गुंतागुंतीची होऊ शकते. त्यामुळे बालकाच्या हितासाठी सुरुवातीपासूनच कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण करणे आवश्यक आहे.

काही वेळा सोशल मीडिया, व्हॉट्सअॅप किंवा इतर माध्यमांवर "बाळ दत्तक देणे आहे" किंवा ङ्गबाळ दत्तक घेण्यासाठी संपर्क कराङ्ख अशा स्वरूपाच्या जाहिराती प्रसारित होताना दिसतात. अशा जाहिरातींवर विश्वास ठेवून कोणत्याही व्यक्तीशी आर्थिक व्यवहार करणे किंवा बालकाचा ताबा घेणे टाळले पाहिजे. दत्तक ही खाजगी खरेदी-विक्रीची प्रक्रिया नसून बालकाच्या हक्कांचे आणि सर्वोत्तम हिताचे संरक्षण करणारी कायदेशीर प्रक्रिया आहे.

दत्तक घेऊ इच्छिणाऱ्या व्यक्तींनी अधिकृत मार्गानेच प्रक्रिया सुरू करावी. संबंधित विशेष दत्तक संस्था (Secialised Ado{tion Agenç), जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष (District Child Protection Unit), बाल कल्याण समिती (Child Welfare Committee) तसेच आवश्यकतेनुसार उअठअच्या अधिकृत यंत्रणेकडून मार्गदर्शन घ्यावे. कोणत्याही मध्यस्थाच्या आश्वासनावर किंवा अनधिकृत व्यक्तीच्या सल्ल्यावर अवलंबून राहू नये.

बालकाच्या संरक्षणाची जबाबदारी ही केवळ शासनाची किंवा बाल संरक्षण यंत्रणेची नाही; तर संपूर्ण समाजाची आहे. आपल्या परिसरात बालकाची संशयास्पद पद्धतीने देवाण-घेवाण होत असल्याचे, पैशांच्या मोबदल्यात बालक देण्याचे किंवा घेण्याचे प्रयत्न होत असल्याचे अथवा बालकाला कायदेशीर प्रक्रियेविना दुसऱ्या व्यक्तीकडे सोपविले जात असल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधित सक्षम यंत्रणेला माहिती देणे आवश्यक आहे. वेळीच दिलेली माहिती एखाद्या बालकाला शोषण, तस्करी किंवा गैरप्रकारापासून वाचवू शकते.

दत्तक घेणे म्हणजे बालकावर उपकार करणे नव्हे, तर त्याच्या संपूर्ण आयुष्याची जबाबदारी स्वीकारणे होय. त्यामुळे दत्तक प्रक्रियेत सर्वांत महत्त्वाचे स्थान दत्तक घेणाऱ्या व्यक्तीच्या इच्छेला नव्हे, तर बालकाच्या सर्वोत्तम हिताला दिले पाहिजे. कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण केल्यामुळे बालकाला सुरक्षित कुटुंब मिळते आणि दत्तक पालकांनाही भविष्यातील कायदेशीर अडचणींपासून संरक्षण मिळते.

आज समाजामध्ये दत्तक प्रक्रियेबाबत योग्य जनजागृती होणे अत्यंत आवश्यक आहे. "मूल हवे म्हणून कोणत्याही मार्गाने मूल मिळिवणे" हा दृष्टिकोन बदलून "बालकाचे हक्क आणि सर्वोत्तम हित जपून कायदेशीर पद्धतीने दत्तक घेणे" ही भावना समाजात रुजविणे गरजेचे आहे.

अवैध दत्तक विधान टाळा. बालकाचा व्यवहार करू नका. मध्यस्थांच्या आमिषाला बळी पडू नका. कायद्याच्या चौकटीत राहूनच दत्तक प्रक्रिया पूर्ण करा.

एका बालकाला कुटुंब देताना त्याचे वर्तमानच नव्हे तर संपूर्ण भविष्य सुरक्षित करणे ही आपली सामूहिक जबाबदारी आहे.

"बालक दत्तक घ्या, पण कायदेशीर मार्गानेच; बालकाचे हक्क जपा आणि त्याचे भविष्य सुरक्षित करा!"

दत्तक प्रक्रियेबाबत अधिकृत व सविस्तर माहितीसाठी जिल्हा बाल संरक्षण कक्षतील प्रमुख जिल्हा बाल संरक्षण अधिकारी,विशेष दत्तक संस्था,मधील प्रमुख अधीक्षक बाल कल्याण समिती किंवा केंद्रीय दत्तक संसाधन प्राधिकरण (CARA) यांच्याशी संपर्क साधावा.

श्री. दिनेश बाबाराव बोरकुटे
बाल संरक्षण कार्यकर्ता तथा सदस्य बाल कल्याण समिती गडचिरोली

जिल्ह्यात १०० अंगणवाडी केंद्रांना हक्काची इमारत नाही!

गोंदिया :- एकीकडे शासन स्मार्ट आणि मॉडेल अंगणवाड्यांचे मोठे दावे करत असताना, गोंदिया जिल्ह्यातील अंगणवाडी व्यवस्थेची अत्यंत दयनीय आणि विदारक परिस्थिती समोर आली आहे. जिल्ह्यातील एकूण १,७२४ अंगणवाड्यांपैकी तब्बल १०० अंगणवाडी केंद्रांना स्वतःची हक्काची इमारतच नाही. त्यामुळे ग्रामीण भागातील चिमुरड्यांना भाड्याच्या खोलीत, मंदिराच्या परिसरात किंवा समाज भवनात बसून प्राथमिक शिक्षणाचे धडे घ्यावे लागत आहेत.

बालशिक्षणाचा पाया मजबूत करण्यासाठी आणि लहान मुलांमध्ये शिक्षणाची आवड निर्माण करण्यासाठी शासनाकडून विविध योजना राबवल्या जातात. प्रामुख्याने आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत कुटुंबातील मुले अंगणवाडीत येतात, जेणेकरून त्यांना शाळेत जाण्यापूर्वी एक चांगले वातावरण मिळावे. मात्र, हक्काची इमारतच नसल्यामुळे पावसाळ्याच्या दिवसांत या चिमुरड्यांना प्रचंड हाल सोसावे लागत आहेत. १,०१४ केंद्रांमध्ये वीज जोडणीच नाही ! धक्कादायक बाब म्हणजे, जिल्ह्यातील १,०१४ अंगणवाड्यांमध्ये अद्याप वीज कनेक्शन पोहचलेले नाही. ऐन उन्हाळ्यात आणि उकाड्याच्या दिवसांत वीज नसल्यामुळे लहान मुलांना कडक उन्हाचा सामना करावा लागत आहे. मुलांना धड बसण्यासाठी पक्के छत नाही आणि गरमीपासून सुटका मिळवण्यासाठी वीजही नाहीः अशा परिस्थितीत मुलांना दर्जेदार आणि सुरक्षित शिक्षण कसे मिळणार, असा गंभीर प्रश्न आता उपस्थित केला जात आहे.

अशा ठिकाणी भरतात अंगणवाड्या

इमारत नसल्यामुळे अनेक ठिकाणी पर्यायी जागांवर अंगणवाड्या चालवाव्या लागत आहेत. यामध्येः १५ अंगणवाड्या समाज भवनात सुरू आहेत. १८ अंगणवाड्या प्राथमिक शाळेच्या परिसरात भरतात. ८ अंगणवाड्या ग्रामपंचायत इमारतीमध्ये चालवल्या जात आ-हेत. १६ अंगणवाड्या इतर इतर वेगवेगळ्या ठिकाणी सुरू आहेत. २ अंगणवाड्या खाजगी इमारतीमध्ये आहेत. ४३ अंगणवाड्या चक्क भाड्याच्या खोल्यांमध्ये भरत असल्याचे विदारक चित्र समोर आले आहे. प्रशासनाच्या या अनास्थेमुळे बालशिक्षणाचा पायाच धोक्यात आला असून, या चिमुरड्यांना कधी हक्काची इमारत आणि हक्काची वीज मिळणार, याकडे आता सर्वांचे लक्ष लागले आहे. ८ अंगणवाड्या ग्राम पंचायत इमारतीमध्ये चालवल्या जात आहेत. १६ अंगणवाड्या इतर इतर वेगवेगळ्या ठिकाणी सुरू आहेत. २

अंगणवाड्या खाजगी इमारतींमध्ये आहेत. ४३ अंगणवाड्या चक्क भाड्याच्या खोल्यांमध्ये भरत असल्याचे विदारक चित्र समोर आले आहे. प्रशासनाच्या या अनास्थेमुळे बालशिक्षणाचा पायाच धोक्यात आला असून, या चिमुरड्यांना कधी हक्काची इमारत आणि हक्काची वीज मिळणार, याकडे आता सर्वांचे लक्ष लागले आहे.जिल्ह्यात १०० अंगणवाडी केंद्रांना हक्काची इमारत नाही!

कावराबांध प्राथमिक आरोग्य केंद्रात ३ तासांत दोन यशस्वी प्रसूती

सालेकसा:-स्थानिक प्राथमिक आरोग्य केंद्रात ११ सप्टेंबर २०२६ रोजी वैद्यकीय पथकाच्या तत्परतेमुळे अवघ्या तीन तासांच्या अंतराने दोन सुरक्षित प्रसूती यशस्वीपणे पार पडल्या. ब्राम्हणटोला येथील सौ. खेलन दीनदयाल सुलाखे (वय २४) यांनी ३.९०० किलो वजनाच्या, तर सोनपुरी येथील सौ. अनिता प्रेमप्रकाश नागपुरे (वय २३) यांनी २.६०० किलो वजनाच्या निरोगी व गोंडस बालकांना जन्म दिला. सध्या दोन्ही माता आणि नवजात बालके पूर्णपणे सुखरूप आहेत.

वैद्यकीय अधिकारी डॉ. सुषमा देशमुख व डॉ. रोहिणी पवार, तसेच आरोग्य सेविका (अछच) स्वाती टापरे व कुंदा अवसरे यांनी या प्रसूती पार पाडल्या. या प्रक्रियेत आशा सेविका अनिता डसरिया (ब्राम्हणटोला) व निशा खजुरीया (सोनपुरी) यांनी गरोदर मातांना वेळेत रुग्णालयात पोहोचवून मोलाची मदत केली. (उर्वरित पान ४ वर)

४६१ सेवा केंद्रांसाठी अर्ज मागविले; अर्ज करण्याची अंतिम मुदत २८ सप्टेंबर

गोंदिया :- महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व तंत्रज्ञान विभागाच्या विविध शासन निर्णयांनुसार गुणांकनावर आधारित निवड निकष निश्चित करण्यात आले आहेत. त्यानुसार गोंदिया जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत तसेच नगर परिषद आणि नगरपंचायत क्षेत्रातील रिक्त ङ्गआपले सरकार सेवा केंद्रांफ्करिता पात्र अर्जदारांकडून ऑनलाइन अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय दिनांक १९ जानेवारी २०१८ व दिनांक २७ मार्च २०२५, शासन शुध्दीपत्रक दिनांक २ जून २०२५ तसेच शासन निर्णय दिनांक ९ जुलै २०२६ अन्वये गुणांकनावर आधारित एकूण १०० गुणांचे निवड निकष निश्चित करण्यात आले आहेत. त्यानुसार ही निवड प्रक्रिया राबविण्यात येणार आहे.

गोंदिया जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत क्षेत्रात ४५५, तर नगर परिषद/ नगरपंचायत क्षेत्रात ६, अशा एकूण ४६१ आपले सरकार सेवा केंद्रांसाठी ऑनलाइन अर्ज मागविण्यात आले आहेत.

ऑनलाइन अर्जाचे वेळापत्रक

ऑनलाइन अर्ज स्वीकारण्यास ११ सप्टेंबर २०२६ रोजी सकाळी १० वाजता सुरुवात झाली असून, अर्ज करण्याची अंतिम मुदत २८ सप्टेंबर २०२६ रोजी सायंकाळी ६ वाजेपर्यंत आहे. प्राप्त ऑनलाइन अर्जांची माहिती १ ऑक्टोबर २०२६ रोजी सायंकाळी ५ वाजेपर्यंत जिल्हा संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येणार आहे.

प्राप्त अर्जांवर आक्षेप असल्यास ते ५ ते ७ ऑक्टोबर २०२६ या कालावधीत कार्यालयीन वेळेत जिल्हाधिकारी कार्यालयातील सेतू शाखेत लेखी स्वरूपात नोंदविता येतील. मुलाखतीस पात्र अर्जदारांची अंतिम यादी १२ ऑक्टोबर २०२६ रोजी प्रसिद्ध करण्यात येणार आहे. आवश्यकता भासल्यास १३ ते १६ ऑक्टोबर २०२६ या कालावधीत मुलाखती घेण्यात येतील. निवड झालेल्या उमेदवारांची यादी २१ ऑक्टोबर २०२६ रोजी प्रसिद्ध करण्यात येणार आहे.

राष्ट्रीय लोकअदालतीत १७,५८५ प्रकरणांचा यशस्वी निपटारा

गोंदिया :- वर्षानुवर्षे न्यायालयात प्रलंबित अस-लेली प्रकरणे सामोपचाराने व सामंजस्याने तातडीने निकाली काढण्याच्या उद्देशाने राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण, सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली व महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, उच्च न्यायालय मुंबई यांच्या निर्देशानुसार १२ सप्टेंबर २०२६ रोजी गोंदिया जिल्ह्यात राष्ट्रीय लोकअदालतीचे आयोजन करण्यात आले. जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण गोंदिया तसेच जिल्ह्यातील सर्व तालुका विधी सेवा समित्यांच्या माध्यमातून तालुका न्यायालयांमध्येही लोकअदालत घेण्यात आली.

लोकअदालतीचे उद्घाटन एम.टी. असीम, जिल्हा न्यायाधीश-२,गोंदिया यांच्या हस्ते झाले. उद्घाटनानंतर त्यांनी लोकअदालतीचे फायदे व महत्त्व याबाबत उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. एन.के. वाळके, सचिव, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, गोंदिया तसेच एस. आर. बोरकर, अध्यक्ष, गोंदिया जिल्हा बार असोसिएशन यांनी जास्तीत जास्त प्रकरणे तडजोडीने निकाली काढण्याचे आवाहन केले.

१७ हजारांहून अधिक प्रकरणे निकाली

राष्ट्रीय लोकअदालतीमध्ये न्यायालयात प्रलंबित असलेली ५,५६३ प्रकरणे ठेवण्यात आली होती. त्यापैकी १,१२४ प्रकरणे तडजोडीने निकाली काढण्यात आली असून त्यामधून ५ कोटी ७८ लाख ५९ हजार ४८२ रुपये वसूल करण्यात आले. तसेच ७१,५६८ पूर्वन्यायप्रविष्ट प्रकरणांपैकी १६,४६१ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली असून त्यातून २ कोटी ७९ लाख २२ हजार ३३५ रुपये वसूल झाले. अशाप्रकारे १७,५८५ प्रकरणांचा यशस्वी निपटारा करण्यात आला. या प्रकरणांमध्ये एकूण ८ कोटी ५७ लाख ८१ हजार ८१७ रुपयांची वसुली झाली.

विशेष ड्राईव्हमध्ये १६७ फौजदारी प्रकरणे निकाली

विशेष ड्राईव्हअंतर्गत जिल्ह्यातील न्यायालयांमध्ये एकूण २२८ फौजदारी प्रकरणे ठेवण्यात आली होती. त्यापैकी १६७ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली. यामुळे संबंधित पक्षकारांना दीर्घकाळ चालणाऱ्या न्यायालयीन प्रक्रियेतून होणारा मानसिक व आर्थिक त्रास कमी झाला. प्रकरणे तडजोडीने निकाली निघाल्याने अनेक पक्षकारांनी समाधान व्यक्त केले.

लोकअदालतीची विशेष बाब म्हणजे महावितरण, विद्युत, पाणी, दूरध्वनी तसेच बँक वसुलीशी संबंधित पूर्वन्यायप्रविष्ट प्रकरणांमध्ये पक्षकारांनी तडजोडीनुसार संबंधित विभागाकडे थकबाकीची रक्कम जमा केल्यानंतर त्यांची प्रकरणे कायमस्वरूपी निकाली काढण्यात आली. त्यामुळे संबंधित विभाग तसेच थकबाकीदारांचा भविष्यातील न्यायालयीन खर्च व मानसिक त्रास वाचण्यास मदत झाली.

दोन मोटार अपघात दाव्यांत ४९ लाख २५ हजारांची नुकसानभरपाई

जिल्हा न्यायालय-१, गोंदिया येथे प्रलंबित असलेले दोन मोटार अपघात दावे राष्ट्रीय लोकअदालतीत तडजोडीने निकाली काढण्यात आले. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाचे न्यायमूर्ती तथा गोंदिया जिल्ह्याचे पालक न्यायमूर्ती एम.डब्ल्यू. चांदवाणी यांच्या हस्ते तसेच आर.जी. वाघमारे, अध्यक्ष, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण तथा प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, गोंदिया यांच्या उपस्थितीत अर्जदारांना नुकसानभरपाईच्या स्वरूपात २५ लाख रुपये व २४ लाख २५ हजार रुपये, असे एकूण ४९ लाख २५ हजार रुपयांचे दोन धनादेश देण्यात आले. यावेळी एम.टी. असीम, जिल्हा न्यायाधीश-२, पॅनल क्रमांक १ चे प्रमुख ए.सी. खुराणा, जिल्हा न्यायाधीश-४ तसेच एन.के. वाळके, सचिव, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, गोंदिया उपस्थित होते.

दिव्यांग वरिष्ठ नागरिकाचे प्रकरण जागेवरच निकाली

राष्ट्रीय लोकअदालतीदरम्यान एका वरिष्ठ नागरिकाचे मोटार अपघात प्राधिकरणातील प्रलंबित प्रकरण तडजोडीसाठी ठेवण्यात आले होते. संबंधित वरिष्ठ नागरिक वयस्कर व दिव्यांग असल्यामुळे त्यांना न्यायालयीन कक्षात येणे शक्य नव्हते. ही बाब लक्षात घेऊन पॅनल क्रमांक १ चे अध्यक्ष ए.सी. खुराणा, जिल्हा न्यायाधीश-४ आणि सदस्य ॲड. चंदन वानखेडे यांनी न्यायालयाच्या आवारातील त्यांच्या वाहनाजवळ जाऊन त्यांच्याशी चर्चा केली. त्यानंतर संबंधित प्रकरण तडजोडीने कायम स्वरूपी निकाली काढण्यात आले. लोकअदालतीच्या माध्यमातून न्याय सर्वसामान्यांपर्यंत सुलभपणे पोहोचविण्याचे हे महत्त्वपूर्ण उदाहरण ठरले.

समझोत्यातून वैवाहिक प्रकरणाचा सुखद शेवट

जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, गोंदिया येथे दाखल करण्यात आलेल्या एका वैवाहिक पूर्वन्यायप्रविष्ट प्रकरणातही लोकअदालतीच्या माध्यमातून समझोता घडवून आणण्यात यश आले. दोन्ही बाजूंच्या पक्षकारांच्या संमतीने प्रकरण निकाली काढण्यात आले आणि अर्जदार आपल्या मुलीसह सासरी नांदण्यासाठी गेली. त्यामुळे लोकअदालतीने केवळ कायदेशीर वादच मिटविले नाहीत, तर कौटुंबिक सलोखा प्रस्थापित करण्यासही हातभार लावला.

या राष्ट्रीय लोकअदालतीच्या माध्यमातून मोठ्या संख्येने प्रकरणे तडजोडीने निकाली निघाल्याने नागरिकांचा वेळ, पैसा व मानसिक त्रास वाचला असून, सुलभ व जलद न्याय देण्याच्या उद्देशाला जिल्ह्यात प्रभावी प्रतिसाद मिळाला आहे. सदर लोकअदालतीच्या यशस्वी आयोजनाकरीता न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांनी अथक परिश्रम घेतले

पोळ्यानिमित्त पीडित कुटुंबांना मदतीचा हात

गोरेगाव:- ग्रामीण भागातील शेतकरी आणि सर्वसामान्यांच्या जीवनाशी जोडलेला पोळा हा महत्त्वाचा सण आहे. मात्र, संकटाने ग्रासलेल्या कुटुंबांसाठी सणाचा आनंदही अनेकदा दुःखाच्या सावटाखाली हरवून जातो. अशा कुटुंबांच्या दुःखात सहभागी होत त्यांच्या चेहऱ्यावर पुन्हा आनंद फुलविण्याच्या उद्देशाने भाजयुमो जिल्हा गोंदियाचे महामंत्री तथा पंचायत समिती गोरेगावचे माजी सभापती मनोज बोपचे यांच्या पुढाकारातून तालुक्यात विविध ठिकाणी 'आनंदाचा शिधा' आणि आर्थिक मदतीचे वाटप करण्यात आले.

काही दिवसांपूर्वी गोरेगाव तालुक्यातील ग्रामीण भागात वाघाच्या हल्ल्याची घटना घडली होती. या हल्ल्यात डिलनबाई संतोष खरखाटे यांच्या मुलाचा मृत्यू झाला. या घटनेमुळे कुटुंबावर दुःखाचा मोठा डोंगर कोसळला. या कठीण प्रसंगी इंजि. मनोज बोपचे यांनी पीडित कुटुंबाची भेट घेतली. तसेच नवाटोला येथे शेतीच्या कामादरम्यान विजेचा धक्का लागून चंद्रकुमार यांचा मृत्यू झाला होता. त्यांच्या कुटुंबाची परिस्थिती लक्षात घेऊन बोपचे यांनी १० हजार रुपयांची आर्थिक मदत आणि 'आनंदाचा शिधा' देत कुटुंबीयांना मदतीचा हात दिला. कलपाथरी येथे काही दिवसांपूर्वी रानडुकराच्या हल्ल्याची घटना घडली होती. या घटनेतील पीडित राधेश्याम सेगो राऊत यांनाही देण्यात आला. याशिवाय कलपाथरी परिसरातील वृद्ध माय-माऊलींनाही पोळ्यानिमित्त 'आनंदाचा शिधा' वाटप करण्यात आला

गणेशोत्सवाची गोंदियातील परंपरा आता जगाच्या व्यासपीठावर

गोंदिया :- महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक वैभवाची ओळख असलेल्या गणेशोत्सवाला आता राष्ट्रीय सीमांच्या पलीकडे जागतिक व्यासपीठावर नेण्यासाठी व्यापक उपक्रम हाती घेण्यात आला आहे.

राज्य शासनाने गणेशोत्सवाला ङ्गराज्य महोत्सवफ म्हणून दर्जा दिल्यानंतर महाराष्ट्राच्या गणेशोत्सव परंपरेचे आध्यात्मिक, धार्मिक, सामाजिक, कलात्मक आणि लोकपरंपरागत वैभव जगासमोर प्रभावीपणे मांडण्याच्या दृष्टीने जिल्हास्तरावर माहिती व जनसंवाद मोहीम राबविण्यात येणार आहे.

गणेशोत्सव म्हणजे केवळ सार्वजनिक मंडळांच्या भव्य सजावटी किंवा देखाव्यांचा उत्सव नव्हे, तर महाराष्ट्राच्या सामाजिक जीवनाशी आणि लोकसंस्कृतीशी घट्ट जोडलेली समृद्ध परंपरा आहे. घराघरातील गणपतीपासून ते अनेक पिढ्यांपासून जपल्या जाणाऱ्या कौटुंबिक परंपरा, स्थानिक गणेशोत्सव मंडळांच्या सामाजिक उपक्रमांपासून ते मूर्तिकला, हस्तकला, संगीत, नृत्य, लोककला आणि खाद्यपरंपरांपर्यंतचा हा सांस्कृतिक वारसा जगासमोर नेण्याचा प्रयत्न या मोहिमेतून केला जाणार आहे.

गोंदियाच्या गणेशोत्सवातील “आपली’ ओळख जगासमोर आणण्याचे आवाहन

गोंदिया जिल्ह्यातील वैशिष्ट्यपूर्ण गणेशोत्सवांचा शोध घेऊन त्यांचे दस्तावेजीकरण करण्यावर विशेष भर देण्यात येणार आहे. मोठ्या सार्वजनिक गणेश मंडळांबरोबरच छोट्या मंडळांचे, घरगुती गणपतींचे तसेच अनेक वर्षांपासून परंपरेने साजरे होणाऱ्या गणेशोत्सवांचे संकलन केले जाणार आहे.

या अंतर्गत गणेशोत्सवाशी संबंधित ऐतिहासिक, धार्मिक, सामाजिक आणि कलात्मक वैशिष्ट्यांची माहिती, छायाचित्रे, व्हिडिओ, मुलाखती तसेच नागरिकांच्या आठवणी आणि अनुभव संकलित केले जाणार आहेत. स्थानिक कलाकार, मूर्तिकार, कारागीर, हस्तकलावंत आणि लोककलाकार यांच्या योगदानालाही या माध्यमातून व्यापक प्रसिद्धी मिळणार आहे.

एका क्लिकवर महाराष्ट्राचा सांस्कृतिक वारसा

गणेशोत्सवाशी संबंधित संकलित माहिती “ba{a.org’ या अधिकृत डिजिटल मंचाशी जोडण्यात येणार आहे. या माध्यमातून गोंदियासह राज्यातील विविध जिल्ह्यांच्या गणेशोत्सव परंपरांचा एक व्यापक आणि कायमस्वरूपी डिजिटल सांस्कृतिक दस्तावेज तयार करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

आजच्या डिजिटल युगात स्थानिक परंपरेचे दस्तावेजीकरण ही केवळ प्रसिद्धीची बाब नसून पुढील पिढ्यांसाठी सांस्कृतिक वारसा जतन करण्याची संधी आहे. त्यामुळे जिल्ह्यातील नागरिक, गणेश मंडळे, कलाकार, कारागीर, सांस्कृतिक संस्था आणि गणेशभक्तांनी आपल्या परिसरातील वैशिष्ट्यपूर्ण गणेशोत्सवाची माहिती, छायाचित्रे, व्हिडिओ आणि आठवणी या मोहिमेशी जोडाव्यात, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

गोंदियाची संस्कृती, महाराष्ट्राचा अभिमान आणि जगासाठी सांस्कृतिक ठेवा

गणेशोत्सवाच्या माध्यमातून महाराष्ट्राची एकात्मता, सामाजिक सहभाग, लोककला, उद्यमशीलता आणि सांस्कृतिक विविधता जगासमोर मांडण्याचा हा प्रयत्न आहे. युनेस्कोसह आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील मानांकने व गौरव प्राप्त करण्याच्या व्यापक उद्दिष्टाच्या दिशेने जिल्ह्याच्या पातळीवरून होणारे हे योगदान महत्त्वपूर्ण ठरणार आहे.

गोंदिया जिल्ह्यातील प्रत्येक वैशिष्ट्यपूर्ण गणेशोत्सव, प्रत्येक कलाकाराची कला, प्रत्येक कुटुंबाची परंपरा आणि प्रत्येक नागरिकाच्या आठवणीतला ङ्गबाप्पाफ हा महाराष्ट्राच्या समृद्ध सांस्कृतिक वारशाचा एक महत्त्वाचा भाग आहे. या अनोख्या परंपरांना जगाच्या व्यासपीठावर पोहोचविण्यासाठी नागरिकांनी उत्स्फूर्तपणे सहभागी व्हावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

प्रलंबित प्रोत्साहन अनुदान, बोनस व पीक नुकसान भरपाई द्या

डॉ. विवेक मेंढे यांची शासनाकडे मागणी

गोरेगाव: – तालुक्यासह : संपूर्ण परिसरातील शेतकरी सध्या नैसर्गिक आपत्ती व कीटकांच्या प्रादुर्भावामुळे मोठ्या संकटात सापडले आहेत. पिकांवर खोडकिडा, मावा व तुडतुड्याचा मोठ्या प्रमाणावर प्रादुर्भाव झाला आहे. पिकांची अतोनात हानी झाली आहे. अशा स्थितीत शासनाने जाहीर केलेली प्रोत्साहन रक्कम (बोनस) अद्याप शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा न झाल्याने बळीराजा अडचणीत सापडला आहे. शासनाची याची दखल घेत त्वरित शेतकऱ्यांना प्रलंबित प्रोत्साहन अनुदान, बोनसची रक्कम व पीक नुकसान भरपाई द्यावी, अशी मागणी तालुका युवक काँग्रेसचे माजी अध्यक्ष डॉ. विवेक मेंढे यांनी केली आहे. निवडणुकीपुर्वी शेतकऱ्यांना हेक्टरी २५ हजार रुपये प्रोत्साहन रक्कम देण्याची घोषणा करण्यात आली होती.

त्यानंतर विधानसभेत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी हेक्टरी २० हजार रुपये बोनस देण्याची घोषणा केली होती. मात्र, अद्यापही अनेक पात्र शेतकऱ्यांना ही रक्कम मिळालेली नाही. तसेच कर्जमाफीच्या पार्श्वभुमीवर यापुर्वी जाहीर केलेल्या प्रोत्साहन रकमेबाबत शासनाने स्पष्ट भूमिका घेऊन ती रक्कम त्वरित शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात वितरित करावी, अशी मागणी डॉ. विवेक मेंढे यांनी केली आहे. त्याचबरोबर पीक नुकसान भरपाई देण्यात यावे, प्रलंबित हेक्टरी प्रोत्साहन रक्कम/बोनस पात्र शेतकऱ्यांच्या खात्यात त्वरित जमा करण्यात यावा, कीड व पावसामुळे झालेल्या नुकसानीची कृषी विभागाने पाहणी करून योग्य मार्गदर्शन करून भरपाई द्यावी, अशीही मागणी त्यांनी केली आहे.

पवित्र पोर्टलवरील शिक्षक भरतीत हिंदी माध्यमाच्या उमेदवारांवर अन्याय

गोंदिया:- पवित्र पोर्टलच्या माध्यमातून सुरू असलेल्या शिक्षक भरती प्रक्रियेत हिंदी माध्यमाच्या पात्र उमेदवारांवर कथितपणे अन्याय होत असल्याचा आरोप करत हिंदी माध्यमाच्या टीईटी पात्र उमेदवारांनी केला आहे. शालेय शिक्षणमंत्री दादा भुसे यांनी तातडीने हस्तक्षेप करण्याची मागणी उमेदवारांनी निवेदनातून केली आहे.

काही उमेदवारांनी इयत्ता दहावीपर्यंतचे शिक्षण मराठी अथवा अन्य माध्यमातून घेतले असले तरी त्यांनी डीएड/बीएड अभ्यासक्रम हिंदी माध्यमातून पूर्ण केला आहे. अशा उमेदवारांच्या हिंदी माध्यमातील शिक्षक पदासाठीच्या पात्रतेची फेरतपासणी करून त्यांना संधी द्यावी, अशी मागणी करण्यात आली आहे. गोंदिया, नागपूर, पुणे, जळगाव, वर्धा, नाशिक, नवी मुंबई तसेच मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रासह हिंदी भाषिक विद्यार्थ्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असलेल्या भागांमध्ये हिंदी माध्यमाच्या शिक्षकांची आवश्यकता असल्याचे निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे. हिंदी माध्यमाच्या शाळांमध्ये शिक्षकांची पदे रिक्त राहिल्यास विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेवर परिणाम होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे संबंधित जिल्हा परिषद, महानगरपालिका व नगरपालिका प्रशासनाने हिंदी माध्यमातील सर्व रिक्त पदांची माहिती तातडीने जाहीर करून उपलब्ध पदांवर १०० टक्के भरती करावी, अशी मागणी उमेदवारांनी केली आहे.

आगामी टीईटी-४ परीक्षेत हिंदी भाषेचा समावेश करण्यात यावा, अशीही प्रमुख मागणी करण्यात आली आहे. महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणात हिंदी माध्यमाच्या शाळा व विद्यार्थी असल्याने हिंदी माध्यमाच्या उमेदवारांना त्यांच्या भाषेत परीक्षा देण्याची समान संधी मिळणे आवश्यक असल्याचे उमेदवारांचे म्हणणे आहे. पवित्र पोर्टलवरील शिक्षक भरती प्रक्रिया अधिक पारदर्शक करण्यासाठी माध्यमनिहाय पात्रता व नियम स्पष्टपणे पोर्टलवर प्रसिद्ध करावेत, तसेच उमेदवारांच्या शैक्षणिक पात्रतेची निष्पक्ष फेरतपासणी करावी, अशी मागणी निवेदनातून करण्यात आली आहे.

शासनाने दखल घ्यावी

पात्र असूनही एकाही उमेदवारावर अन्याय होऊ नये. हिंदी माध्यमातील विद्यार्थ्यांनाही इतर माध्यमांप्रमाणे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण व समान संधी मिळावी, अशी भूमिका हिंदी माध्यमाच्या टीईटी पात्र उमेदवारांनी मांडली आहे. शासनाने या गंभीर प्रश्नाची तातडीने दखल घेऊन हिंदी माध्यमातील रिक्त पदांची माहिती जाहीर करावी, पात्र उमेदवारांची फेरतपासणी करावी आणि शिक्षक भरती प्रक्रिया जलदगतीने पूर्ण करून उमेदवारांना न्याय देण्याची मागणी केली आहे

गंगाझरी ते सुखदेवटोली रस्ता रुंदीकरणाचे काम तात्काळ पूर्ण करा

गोंदिया :- राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ७५३ वरील गंगाझरी ते सुखदेवटोली (फत्तेपूर) दरम्यानच्या रस्त्याचे रुंदीकरणाचे काम गेल्या अनेक दिवसांपासून अपूर्ण अवस्थेत पडले असून, त्यामुळे परिसरातील नागरिकांना तसेच वाहनधारकांना मोठा त्रास सहन करावा लागत आहे. या अपूर्ण कामामुळे निर्माण झालेल्या गंभीर समस्यांकडे लक्ष वेधण्यासाठी स्थानिक नागरिकांनी गोंदियाच्या जिल्हाधिकाऱ्यांना निवेदन सादर केले आहे.

हा मार्ग या भागातील दळणवळणाच्या दृष्टीने अत्यंत

महत्त्वाचा मानला जातो. दररोज हजारो नागरिक, शेतकरी आणि शाळकरी विद्यार्थी या रस्त्यावरून ये-जा करतात. मात्र, रस्ता ठिकठिकाणी उखडला असून अर्धवट रुंदीकरणामुळे मार्गअरुंद व अत्यंत धोकादायक बनला आहे. यामुळे येथे सातत्याने लहान-मोठे अपघात होत असून वर्षभरात सुमारे ५० नागरिकांनी आपला जीव गमावल्याचा अंदाज व्यक्त केला जात आहे. याशिवाय, रस्त्याच्या दुरावस्थेमुळे या मार्गावर वारंवार वाहतूक कोंडी निर्माण होत असून नागरिकांचा अमूल्य वेळ वाया जात आहे, तर परिसरात उडणाऱ्या धुळीच्या प्रचंड

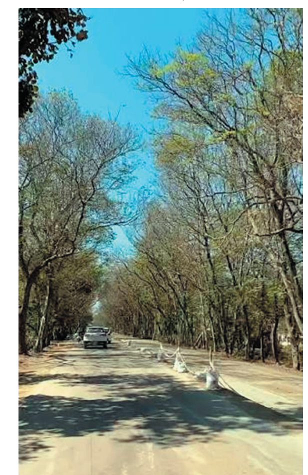

साम्राज्यामुळे स्थानिक नागरिक व वाहनचालकांच्या श्वसनाच्या आरोग्यावर विपरीत परिणाम होत आहे. पावसाळ्यात आणि रात्रीच्या वेळी या मार्गावरून प्रवास करणे अधिकच जीवघेणे ठरत असल्याने स्थानिक जनतेमध्ये तीव्र असंतोष पसरला आहे. या समस्येची गंभीर दखल घेऊन संबंधित कंत्राटदार व राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाच्या अधिकाऱ्यांना तात्काळ आदेश द्यावेत आणि हे अपूर्ण राहिलेले काम युद्धपातळीवर पूर्ण करून घ्यावे, अशी नम्र विनंती जिल्हाधिकाऱ्यांना दिलेल्या निवेदनाद्वारे करण्यात आली आहे.

स्वातंत्र्यानंतर ६ गावांना प्रथमच स्वतंत्र बससेवा

अर्जुनी मोरगाव:-ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांची, विशेषतः विद्यार्थिनींची शाळा-महाविद्यालयात ये-जा करताना होणारी गैरसोय लक्षात घेऊन केशोरी क्षेत्रातील रामनगर, कढोली, आंभोरा, वारव्ही, वडेगाव आणि पुष्पनगर (ब.) या सहा गावांसाठी स्वतंत्र एसटी बस सुरू करण्यात आली आहे. स्वातंत्र्यानंतर प्रथमच या गावांसाठी स्वतंत्र बससेवा उपलब्ध झाल्याने विद्यार्थी, पालक आणि ग्रामस्थांमध्ये समाधान व्यक्त होत असून या बससेवेसाठी आमदार डॉ. परिणय फुके आणि आमदार राजकुमार बडोले यांच्या पाठपुराव्याला यश आले आहे.

भाजपा ओबीसी मोर्चाचे - जिल्हाध्यक्ष जितेंद्र साळवे यांच्या सातत्यपूर्ण प्रयत्नांना तसेच नवोदय हायस्कूल तथा कनिष्ठ कला व विज्ञान महाविद्यालय, केशोरीच्या - प्रशासनाच्या सहकार्याला मूर्त स्वरूप आले आहे. मानव विकास कार्यक्रम ंतर्गत गोठणगाव-केशोरी-बोरटोला मार्गावर यापूर्वी बससेवा सुरू होती. मात्र, विद्यार्थिनींची वाढती संख्या आणि बसमधील होणारी गर्दी यामुळे विद्यार्थ्यांना मोठ्या गैरसोयीला सामोरे जावे लागत होते. ही अडचण लक्षात घेऊन नवोदय हायस्कूल तथा कनिष्ठ कला व विज्ञान

महाविद्यालयाच्या प्रशासनाने स्वतंत्र बसफेरी सुरू करण्याची मागणी केली होती.

शाळा प्रशासनाने विद्यार्थ्यांच्या प्रवासाच्या अडचणी प्रशासन तसेच लोकप्रतिनिधींच्या निदर्शनास आणून देत आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केली. या प्रक्रियेत प्राचार्य हिवराज साखरे, सहायक शिक्षक नितीन लंजे आणि उमेश भुते यांनी सातत्याने समन्वय साधला. या स्वतंत्र बससेवेमुळे सहा गावांतील विद्यार्थ्यांचा, विशेषतः विद्यार्थिनींचा प्रवास सुरक्षित, सुलभ आणि सोयीस्कर होणार आहे. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी नियमितपणे शाळा-महाविद्यालयात जाणे सुलभ झाल्याने त्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीलाही मोठी चालना मिळणार आहे.

बससेवेसाठी पुढाकार घेऊन पाठपुरावा करणारे आमदार डॉ. परिणय फुके, आमदार राजकुमार बडोले, भाजपा ओबीसी मोर्चाचे जिल्हाध्यक्ष जितेंद्र साळवे, शाळा प्रशासन, एसटी विभागातील अधिकारी-कर्मचारी, चालक-वाहक, स्थानिक पदाधिकारी, कार्यकर्ते आणि सहा गावांतील ग्रामस्थांचे पालक व विद्यार्थ्यांच्या वतीने आभार व्यक्त करण्यात आले.

स्वागत कार्यक्रमास निखिल गायकवाड, रोहित समरीत, निखिल नंदरधणे, अनिल लाडे तसेच विद्यालयाचे शिक्षक विक्रांत मोहबंसी, संजय शेंडे, महेश ब्रह्मनायक, रजनीश वंजारी, रजनी झोडे, भावना उईके, नूतन चेटुले यांच्यासह शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

हुंकार! पोळ्याच्या मैदानात दुष्काळाचा दांडिया अन बोनस मागण्यांच्या फलक

- **गेल्या वर्षभरापासून दिलेल्या आश्वासनांचे काय झाले?**
- **वाढत्या महागाईत शेतकरी कसा जगणार?**
- **केवळ कागदावरच्या घोषणा नकोत, बोनस खात्यात कधी जमा होणार?**

अमरावती/गोंदिया:सण पोळ्याचा, उत्साह आनंदाचाः पण सर्जा-राजाच्या पाठीवर यंदा झुल नव्हती, तर होती अस्मानी अन सुलतानी संकटाची जाणीव! दोन-दोन महिने पावसाने मारलेली दडी, करपून कोळसा झालेली सोयाबीन अनब धान पिकाची झालेली चाळण; या साऱ्या भीषण वास्तवाची दाहकता यंदाच्या पोळ्यात थेट पाहायला मिळाली. अमरावतीच्या शिरजगाव मोझरीत सोयाबीन उत्पादकांनी बैलांवर "कोरडा दुष्काळ जाहीर करा' लिहून हंबरडा फोडला, तर गोंदियाच्या पांजरा गावात "सरकारने शब्द पाळावा, धानाचा बोनस द्यावा'चे बॅनर लावून शेतकऱ्यांनी थेट प्रशासनाच्या नाकावर टिच्चून आंदोलन छेडले.

सोयाबीन करपले, बैलजोड्या विकायची वेळ! तिवसा तालुक्यातील शिरजगाव मोझरी येथील चित्र काळजाचा ठोका चुकवणारे होते. गेल्या दोन महिन्यांपासून पावसाचा एक थेंबही पडलेला नाही. हातातोंडाशी आलेला सोयाबीनचा घास निसर्गाने हिरावून घेतला. वाढती महागाई अनब शेतीचा खत-बियाण्यांचा अफाट खर्च पेलताना शेतकरी इतका कोलमडला आहे की, अनेक बळीराजांवर ऐन सणात पोटच्या पोरासारख्या जपलेल्या बैलजोड्या विकण्याची वेळ आली. या परिस्थितीचा निषेध म्हणून पोळ्याच्या दिवशी पारंपरिक सजावटीला फाटा देत, बैलांच्या अंगावरच कोरड्या दुष्काळाच्या मागण्या कोरून शेतकऱ्यांनी आपली व्यथा मांडली.

"धानाचा बोनस द्या, शब्द पाळा!' - गोंदियात अनोखा पोळा तिकडे गोंदिया जिल्ह्यातील पांजरा गावातही चित्र वेगळे नव्हते. वर्षभरापासून धानाच्या बोनसच्या गप्पा मारणाऱ्या सरकारचा बुरखा शेतकऱ्यांनी टराटरा फाडला. नवीन कपडे अनब सजावटीचे साहित्य खरेदी करायला खिशात फुटकी कवडीही उरली नसल्याने, पांजरा येथील शेतकऱ्यांनी थेट "सरकारने दिलेला शब्द पाळा, धानाचा बोनस द्या' असा स्पष्ट संदेश देणारे बॅनरच बैलांच्या अंगावर बांधले.

पोळा हा कृतज्ञतेचा सण. पण यंदा अमरावती अनब गोंदियाच्या शेतकऱ्यांनी याच पोळ्याला आंदोलनाचे रूप देत सरकारला उघडे पाडले आहे. आता तरी वातानुकूलित केबिनमध्ये बसणारे सरकार या बळीराजाच्या आक्रोशाची दखल घेऊन कोरडा दुष्काळ आणि धानाचा बोनस तातडीने जाहीर करणार का? की शेतकरी असाच वाऱ्यावर सोडला जाणार, याकडे संपूर्ण विदर्भाचे लक्ष लागले आहे.

आता एक कोटीचा इनामी असीम मंडलला घेरण्याची तयारी

गडचिरोली : एक कोटी रुपयांचा इनामी आणि भाकपा माओवादी संघटनेचा सेंट्रल कमिटी सदस्य असीम मंडल ऊर्फ आकाश ऊर्फ तिमिर हा लवकरच पश्चिम बंगाल पोलिसांसमोर आत्मसमर्पण करण्याची शक्यता आहे. त्याच्यासोबत सावलीसारखे वावरणाऱ्या तीन माओवाद्यांनी नुकतेच बंगालमधील बांकुडा येथे आत्मसमर्पण केले. त्यानंतर असीम मंडलला घेरण्यासाठी जवानांनी मोर्चेबांधणी सुरू केली असून, त्याच्याभोवती सुरक्षा यंत्रणांचा फास आवळला जात आहे.

असीम मंडलच्या दस्त्यातील १५ लाखांचा इनामी रामप्रसाद मार्डी, त्याची पत्नी व १० लाखांची इनामी मीता उर्फ नयनतारा तसेच महिला माओवादी बुलु ऊर्फ गौरी यांनी बांकुडा येथे आत्मसमर्पण केले. या तिघांकडून असीम मंडलच्या ठिकाणाची माहिती मिळिवण्यासाठी झारखंड पोलिसांचे पथक पश्चिम बंगालमध्ये दाखल झाले आहे. झारखंड-बंगाल सीमेच्या परिसरात असीम मंडलच्या दस्त्याच्या

असीम मंडल
जहाल माओवादी

हालचालींबाबत यापूर्वीही पोलिसांना गुप्त माहिती मिळत होती.

मिसिर बेसराच्या अटकेनंतर बंगालकडे धाव

असीम मंडलने झारखंडमध्ये आत्मसमर्पण करण्याचा विचार केला होता, अशी माहिती पोलिस सूत्रांकडून मिळाली आहे. मात्र, एक कोटीचा इनामी माओवादी मिसिर बेसरा याला झारखंड पोलिसांनी धनबादमधून अटक केल्यानंतर असीमने झारखंडमध्ये आत्मसमर्पण करण्याचा निर्णय बदलला आणि बंगालचा रस्ता धरला, असे सांगितले जाते. असीम मंडल हा पश्चिम बंगालचा रहिवासी असून, जवळच्या व्यक्तींच्या माध्यमातून बंगाल पोलिसांसमोर आत्मसमर्पणाची तयारी सुरू असल्याची माहिती आहे.

झारखंडमध्ये आता केवळ १४ वॉन्टेड माओवादी

दरम्यान, झारखंडमधील माओवादी संघटनांच्या सद्यस्थितीनुसार आता सर्व संघटनांमधील मिळून केवळ १४ वॉन्टेड माओवादी पोलिसांच्या रडारवर आहेत. यामध्ये भाकपा माओवादीचे ९, टीएसपीसीचे ३ आणि पीएलएफआयचे २ माओवादी आहेत. भाकपा माओवादीतील फरारांमध्ये एक कोटीचा एक, १५ लाखाचा एक, १० लाखांचे तीन, ५ लाखांचे तीन आणि २ लाखांचा एक माओवादी आहे. टीएसपीसीमध्ये २५ लाखांचा एक, १० लाखांचा एक आणि एक लाखाचा एक, तर पीएलएफआयमध्ये दोन लाखांचा एक आणि एक लाखाचा एक इनामी माओवादी फरार आहे. यातील अनेकांनी झारखंड सोडून शेजारील राज्यांमध्ये आश्रय घेतल्याची पोलिसांची माहिती आहे.

मद्यप्रकल्पावर खासदार आक्रमक

१८ सप्टेंबरची सुनावणी स्थगित करा; खा. डॉ. पडोळे यांची मागणी

गोंदिया:-गोरेगाव एमआयडीसी येथील ए-१२ मध्ये प्रस्तावित ५ केएलपीडी महुआ फूल/फळ आधारित स्पिरिट डिस्टिलरी तसेच ब्लेंडिंग अँड बॉटलिंग युनिटच्या १८ सप्टेंबरला होणाऱ्या सार्वजनिक सुनावणीला खा. डॉ. प्रशांत पडोळे यांनी तीव्र आक्षेप घेतला. ही सुनावणी तातडीने स्थगित करून नागरिकांना प्रकल्पाची संपूर्ण माहिती उपलब्ध करून दिल्यानंतरच नव्याने सुनावणी घेण्यात यावी, अशी मागणी त्यांनी केली.

दारू ही केवळ एक वस्तू नसून, तिच्या अतिसेवनामुळे व्यक्तीचे आरोग्य, कुटुंबाची आर्थिक परिस्थिती आणि सामाजिक जीवन उद्ध्वस्त होऊ शकते. अनेक कुटुंबे दारूच्या व्यसनामुळे आर्थिक व सामाजिक संकटात सापडत आहेत. त्यामुळे जिल्ह्यात आणखी एका मद्यनिर्मिती प्रकल्पाबाबत निर्णय घेताना स्थानिक जनतेचा आवाज ऐकणे अत्यावश्यक असल्याचे त्यांनी सांगितले.

ज्या दारूमुळे अनेक घरांतील संसार उद्ध्वस्त झाले आणि अनेक कुटुंबांवर आर्थिक व सामाजिक संकट ओढवले, त्या दारूच्या निर्मितीचा प्रकल्प ज्या परिसरात प्रस्तावित आहे, तेथील जनतेलाच सुनावणीची पुरेशी माहिती मिळत नसेल, तर हा जनतेच्या अधिकारांचा अपमान आहे, असा सवाल

त्यांनी उपस्थित केला. महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने २३ ऑगस्टला

सुनावणीबाबत आदेश काढला असला, तरी सुनावणीची तारीख, वेळ, ठिकाण आणि प्रकल्पाची माहिती गोंदिया जिल्ह्यातील मोठ्या प्रमाणावर वाचल्या जाणाऱ्या वर्तमानपत्रांत पुरेशा स्वरूपात प्रसिद्ध करण्यात आलेली नसल्याचा आक्षेप त्यांनी घेतला आहे. नागरिकांना प्रकल्पाची माहितीच मिळणार नसेल आणि त्याचे संभाव्य पर्यावरणीय, सामाजिक व आरोग्यविषयक परिणाम समजणार नसतील, तर जनसुनावणी केवळ कागदोपत्री प्रक्रिया ठरण्याची शक्यता असल्याचे त्यांनी सांगितले.

नागरिकांच्या हरकतींसाठी पुरेसा वेळ द्या

१८ सप्टेंबरची सार्वजनिक सुनावणी तातडीने स्थगित करावी, प्रकल्पाची संपूर्ण माहिती नागरिकांना उपलब्ध करून द्यावी, सर्व प्रमुख माध्यमांतून व्यापक प्रसिद्धी करावी आणि नागरिकांना हरकती व सूचना मांडण्यासाठी पुरेसा वेळ द्यावा. त्यानंतरच नव्याने सार्वजनिक सुनावणी घेण्यात यावी, अशी मागणी त्यांनी पर्यावरण विभागाकडे केली.

गोंदिया ग्रीड पाणीपुरवठा योजनेची उर्वरित कामे तातडीने पूर्ण करावी- मंत्री गुलाबराव पाटील यांचे निर्देश

गोंदिया :- जल जीवन मिशनअंतर्गत राबविण्यात येत असलेल्या गोंदिया ग्रीड पाणीपुरवठा योजनेचे सुमारे ८० टक्के काम पूर्ण झाले असून, उर्वरित कामे तातडीने पूर्ण करण्याचे निर्देश पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री गुलाबराव पाटील यांनी दिले.मंत्रालयात मंत्री पाटील यांच्या अध्यक्षतेखाली गोंदिया ग्रीड पाणीपुरवठा योजनेसह गोंदिया मतदारसंघातील विविध पाणीपुरवठा योजनांचा आढावा घेण्यात आला.गोंदिया ग्रीड पाणीपुरवठा योजनेत एकूण ५६ गावांचा समावेश आहे. काही गावांमध्ये जागेची उपलब्धता तसेच तांत्रिक अडचणींमुळे कामे सुरू होऊ शकलेली नाहीत. अशा ठिकाणच्या अडचणी तातडीने दूर करून कामे

सुरू करावीत, असे निर्देश मंत्री पाटील यांनी दिले.या योजनेअंतर्गत ५२ पाण्याच्या टाक्यांचे बांधकाम प्रगतीपथावर असून त्यापैकी ५० टाक्यांची स्थापत्य कामे पूर्ण झाली आहेत. उर्वरित दोन टाक्यांची कामे प्रगतीपथावर असून तीही लवकरात लवकर पूर्ण करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या.

गोंदिया मतदारसंघातील उर्वरित योजनांच्या सुधारित प्रशासकीय मान्यतेसाठी प्रस्ताव तातडीने सादर करावेत, असेही मंत्री पाटील यांनी सांगितले. ज्या गावांमध्ये योजनांची कामे विलंबाने सुरू आहेत, त्या ठिकाणी जिल्हाधिकारी, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या अधिकाऱ्यांनी समन्वयाने काम करून अडथळे दूर करावेत, असे निर्देश त्यांनी दिले.

बैठकीस गोंदियाचे आमदार विनोद अग्रवाल, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागाचे अपर मुख्य सचिव पराग जैन-नैनुटीया, सहसचिव गीता कुलकर्णी, मुख्य अभियंता तथा विशेष कार्य अधिकारी प्रशांत भामरे, जल जीवन मिशनच्या अतिरिक्त संचालक दीपाली देशपांडे, अधीक्षक अभियंता अजय सिंग, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे नागपूर येथील कार्यकारी अभियंता दीपक वाघ, गोंदिया येथील कार्यकारी अभियंता नरेश गणवीर आदी उपस्थित होते.

"अपना गणेश उत्सव मंडळा"चा स्तुत्य उपक्रम; माँ शारदा स्कूलमध्ये ५१ वृक्षांचे रोपण

गोंदिया :-सामाजिक बांधिलकी जपत वृक्षधरा फाउंडेशन आणि अपना गणेश उत्सव मंडळ, सिव्हिल लाईन, गोंदिया यांच्या संयुक्त विद्यमाने माँ शारदा इंटरनॅशनल स्कूल, नागराधाम येथे ५१ मोठ्या वृक्षांचे (५ ते ६ फूट) भव्य वृक्षारोपण संपन्न झाले. याप्रसंगी उपस्थितांनी पर्यावरण रक्षणाची सामूहिक शपथ घेतली असून, शाळेने या वृक्षांच्या संगोपनाची पूर्ण जबाबदारी स्वीकारली आहे.

या कार्यक्रमाला जिल्हा परिषद माजी अध्यक्ष पंकज रहांगडाले, शाळेचे संचालक तथा माजी जि. प. सदस्य रमेश लिल्हारे, पोलीस उपअधीक्षक दिनेश शुक्ला, गोंदिया

ग्रामीणचे पोलीस निरीक्षक वैभव पवार आणि पंचायत समिती सदस्या सौ. नंदिनी लिल्हारे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते.

कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी अपना गणेश उत्सव मंडळाचे अध्यक्ष अमित अवस्थी, अरविंद तिवारी, विवेक रहांगडाले, राकेश लाँजेवार, मोहन लिल्हारे, ऋतुराज मिश्रा, अश्विन ठाकुर, पलाश लालवानी, मंडळाचे सर्व कार्यकर्ते, वृक्षधरा फाउंडेशनचे सदस्य तसेच शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी व शिक्षकांनी विशेष परिश्रम घेतले.

(पान ३ वरुन)

तर रुग्णवाहिका चालक संतोष रहांगडाले यांनीही महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली.

ग्रामीण भागातील सरकारी आरोग्य यंत्रणेवरील विश्वास वाढवणाऱ्या या कामगिरीबद्दल जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. अभिजीत गोल्हार व सहाय्यक जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. अरविंदकुमार वाघमारे यांनी संपूर्ण आरोग्य पथकाचे अभिनंदन केले आहे,

तर दोन्ही कुटुंबांनी कमचाऱ्यांचे आभार मानले आहेत.

अधी सुरक्षा; नंतर टायगर सफारी शेतकऱ्यांचा आक्रमक प्रवित्रा; मुरदोली बफर झोनमधील प्रकार

गोरेगाव:- नवेगाव-नागझिराव्याघ्र प्रकल्पाच्या एनएनटीआर बफर झोन अंतर्गत मुरदाळी जंगलात सुरू करण्यात आलेल्या टायगर सफारीमुळे वन्यप्राण्यांचा शेती व गावाच्या दिशेने वाढता वावर होत असल्याचा आरोप करीत मुरदाळी येथील शेतकऱ्यांनी वनविभागाच्या कारभारावर तीव्र नाराजी व्यक्त केली. पर्यटनाला प्राधान्य देण्यापूर्वी शेतकरी, पिके आणि ग्रामस्थांच्या जीविताची सुरक्षा सुनिश्चित करा; अन्यथा टायगर सफारीला विरोध तीव्र करण्यात येईल, असा इशारा शेतकऱ्यांनी शुक्रवारी बफर झोन गेटसमोर दिला,

गोरेगाव तालुक्यातील मुरदोली हे गाव नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पाला लागून असल्याने बफर झोनमध्ये समाविष्ट करण्यात आले. प्रशासकीयदृष्ट?या हे क्षेत्र सडक-अर्जुनी वन्यजीव विभागाशी संबंधित आहे. १ मेला मुरदाळी जंगलात टायगर सफारीसाठी बफर झोन गेटचे उद्घाटन करण्यात आले. सफारी सुरू झाल्यानंतर पर्यटकांची या गेटकडे मोठी गर्दी वाढली असून, काही पर्यटकांना एकाच वेळी अनेक वाघांचे दर्शन झाल्याने

या मार्गाची चर्चा वाढली आहे. मात्र, पर्यटनाचा हा उत्साह शेतकऱ्यांच्या दारात संकट घेऊन येत असल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे. सफारीमुळे जंगलातील वन्यजीवांचा वावर शेतजमिनी आणि गावालगतच्या परिसरात वाढत असल्याचे शेतकऱ्यांचे म्हणणे आहे. त्यामुळे पिकांचे नुकसान होण्याबरोबरच शेतात काम करणाऱ्या शेतकरी व मजुरांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. यावेळी विमुस

अध्यक्ष विनोद मडावी, ग्रामपंचायत सदस्य राजकुमार उइके, सामूहिक वन अधिकार समितीचे

अध्यक्ष शिवपाल टेकाम, सचिव किशोर मेश्राम, सदस्य सोमेश्वर धुर्वे, प्रकाश वाघाडे, राजेंद्र भिमटे, पुलकित पटले, वामन मेंढे यांच्यासह मोठ्या संख्येने ग्रामस्थ, पदाधिकारी व शेतकरी उपस्थित होते.

दरम्यान, एनएनटीआरचे आरएफओ मिथून तरोणे, वरिष्ठ वनाधिकारी तसेच संबंधित स्वयंसेवी संस्थांचे पदाधिकारी उपस्थित होते. शेतकऱ्यांच्या या गंभीर आक्षेपांवर वनविभागाकडून कोणती भूमिका घेतली जाते आणि शेती व ग्रामस्थांच्या सुरक्षेसाठी प्रत्यक्षात कोणत्या उपाययोजना केल्या जातात, याकडे आता मुरदाळी परिसरातील नागरिकांचे लक्ष लागले आहे.

आधी संरक्षण, नंतर पर्यटनफ्चा इशारा यावेळी बफर झोन गेटसमोर शेतकरी व ग्रामस्थांनी प्रशासनाला स्पष्ट इशारा दिला. शेती व ग्रामस्थांच्या सुरक्षिततेसाठी ठोस उपाययोजना केल्याशिवाय टायगर सफारी सुरू ठेवू नये, अशी मागणी करण्यात आली. मागणीकडे दुर्लक्ष झाल्यास सफारीविरोधातील आंदोलन तीव करण्यासह टायगर सफारी बंद करण्यासाठी लोकशाही मार्गाने आंदोलन करण्यात येईल, असा इशाराही देण्यात आला.

शासकीय कार्यालये पूर्वीप्रमाणे सुरू ठेवण्याची मागणी;पाच दिवसांच्या आठवड्याने कामे रखडली

गोंदिया :- शासनाने शासकीय कार्यालयांसाठी लागू केलेल्या पाच दिवसांच्या आठवड्याच्या निर्णयामुळे सर्वसामान्य नागरिकांना आणि विद्यार्थ्यांना मोठ्या अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे. आठवड्यातील शनिवार व रविवारची सुट्टी, त्यात सण-उत्सव आणि विविध सार्वजनिक सुट्ट्यांमुळे महिन्यात प्रत्यक्ष कामकाजाचे दिवस अवघे १५ ते २० दिवसच उरतात. परिणामी, शासकीय कार्यालये पूर्वीप्रमाणेच सुरू ठेवून सुट्ट्यांचे प्रमाण कमी करावे, अशी मागणी जिल्ह्यातील नागरिकांकडन केली जात आहे.

ऑगस्ट आणि सप्टेंबर महिन्यात सुट्ट्यांचे प्रमाण अधिक असल्याने तहसील, महसूल, पंचायत समिती, कृषी, शिक्षण व ग्रामविकास यांसारख्या महत्त्वाच्या विभागांमधील कामे खोळंबली आहेत. विविध दाखले, प्रमाणपत्रे, जमिनीची कामे, शासकीय योजना आणि अनुदानासाठी नागरिकांना शासकीय कार्यालयांचे वारंवार फेरे मारावे लागत आहेत. ग्रामीण भागातील नागरिकांना रोजगाराचा दिवस बडवन तालुक्याच्या ठिकाणी शाळा-यावे लागते. मात्र, ऐनवेळी कार्यालय बंद आढळल्याने

त्यांचा वेळ आणि पैसा दोन्ही वाया जात असल्याच्या तक्रारी वाढल्या आहेत. वाढत्या सुट्ट्यांचा फटका केवळ प्रशासकीय कामांनाच नव्हे, तर शैक्षणिक क्षेत्रालाही बसत आहे. सण व शनिवार-रविवारच्या सुट्ट्यांमुळे महाविद्यालयांतील अध्यापनाचे दिवस कमी होत असून, अभ्यासक्रम वेळेत पूर्ण करण्याचे आव्हान शिक्षकांसमोर उभे ठाकले आहे. ग्रामीण व दुर्गम भागातील विद्यार्थ्यांच्या नियमित शिक्षणावर याचा विपरीत परिणाम होत असल्याने पालकांमध्ये चिंतेचे वातावरण आहे.

'शिवभोजन' केंद्रच उपाशी; सहा महिन्यांपासून अनुदान नाही

गोंदिया : शासनाकडून गरिबांसाठी शिवभोजन योजना राबविली जात आहे. त्यानुसार दुपारी १२ ते ३ या वेळेत येणाऱ्या गरिबांना मध्यान्ह भोजनाचे वाटप केले जाते. त्यामुळे पोटासाठी भ्रांत असलेल्यांना अन्नाचा लाभ मिळत आहे. पण गेल्या सहा महिन्यांपासून अनुदान न मिळाल्यामुळे दोन केंद्रे बंद झाली आहेत. त्यामुळे गोरगरिबांचे पोट कसे भरणार, असा सवाल केला जात असतानाच लोकांचे पोट भरणाऱ्या केंद्रचालकांवरच अनुदानाभावी उपासमारीची पाळी आली आहे.

महाविकास आघाडी सरकारने शिवभोजन ही योजना राबवायला सुरुवात केली. त्यामुळे गरीब नागरिकांना दुपारच्या जेवणाची सोय झाली. लॉकडाउन काळात तर या योजनेने अनेकांना आधार दिला आहे. जिल्ह्यात ५१ शिवभोजन केंद्रे आहेत. पहिले

येणाऱ्या लाभार्थ्यांना प्राधान्य या तत्त्वानुसार दुपारी १२ ते ३ या वेळेत शिवभोजन दिले जाते.

त्यामध्ये वरण, भात, भाजी आणि दोन चपात्या या पदार्थांचा समावेश आहे. परंतु सहा महिन्यांत शिवभोजन केंद्रचालकांना अनुदान मिळाले नाही. त्यामुळे जेवण देणाऱ्यांनाच उपाशी राहण्याची वेळ आली आहे.

सहा महिन्यांत दिल्या ९.३१ लाख थाळ्या

जिल्ह्यात ५१ केंद्रांच्या माध्यमातून गरजूंसाठी भोजनाची व्यवस्था करण्यात आली. राज्य

आमच्या खिशातून पैसे खर्च करून शिवभोजन लाभार्थ्यांना दिले. १६ मार्चपासून या योजनेचे पैसे आले नाहीत. शिवभोजन चालविण्यासाठी आम्हाला खिशातून पैसे लावावे लागत आहेत. शासनाने गरिबांचे पोट भरणाऱ्यांचा विचार करावा. सहा महिन्यांपासून अनुदान देण्यात आले नाही.
- माया शिवणकर, शिवभोजन केंद्रचालक

शासनाच्या या उपक्रमाचा गरजूंना खरंच मोठा आधार झाला व त्यांच्या दोन वेळच्या जेवणाचा प्रश्न सुटला होता. १६ मार्च २०२६ ते ९ सप्टेंबर २०२६ या सहा महिन्यांत ९ लाख ३१ हजार ५०० थाळ्या जेवण देऊन भुकेल्यांचे पोट भरण्याचे काम शिवभोजन केंद्रचालकांनी केले आहे.

जिल्ह्याला महिन्याकाठी ४० लाखांची गरज

जिल्ह्यात ५१ शिवभोजन केंद्रांवरून गोरगरिबांना १० रुपयांत भोजन दिले जात आहे. दररोज ५ हजार १७६ थाळी भोजन गोंदिया जिल्ह्यातील गोरगरिबांना दिले जात आहे. म्हणजेच महिन्याकाठी दीड लाख थाळी भोजन वितरित केले जाते.

अपुऱ्या निधीने वाढली अडचण

१५ मार्च २०२६ पर्यंतचे अनुदान गोंदियातील शिवभोजन केंद्रचालकांना दिले होते. आता १६ मार्च ते सप्टेंबर या सहा महिन्यांचे अनुदान मिळाले नाही. या केंद्रांना देण्यासाठी १६ मार्च २०२६ ते जून अखेरपर्यंतची रक्कम देण्यासाठी जिल्हा प्रशासनाने एक कोटी ४५ लाख ५२ हजार १४५ रुपये मागितले होते. परंतु शासनाने जिल्ह्याला एक कोटी २८ लाख रुपये दिले आहेत. ते पैसे आठवडाभरात शिवभोजन केंद्रचालकांच्या खात्यावर जातील या दिशेने जिल्हा प्रशासन प्रयत्न करीत आहे

रजेगाव ग्रामीण रुग्णालयाच्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांविरोधात तक्रार

गोंदिया :-तालुक्यातील रजेगाव येथील ग्रामीण रुग्णालयात कार्यरत वैद्यकीय अधिकारी डॉ. सुप्रिया बोरकर यांच्या कारभाराविरोधात स्थानिक नागरिकांनी आक्रमक भूमिका घेतली आहे. डॉ. बोरकर यांच्यावर कर्तव्यात कसूर करणे, मुख्यालयी वास्तव्यास नसणे आणि रुग्णांशी गैरवर्तन करण्याचे गंभीर आरोप करत नागरिकांनी थेट जिल्हा शल्यचिकित्सकांकडे लेखी तक्रार दाखल केली आहे. या प्रकरणाची सखोल चौकशी करून त्यांच्यावर कठोर कारवाई करण्याची मागणी करण्यात आली आहे.

तक्रारीनुसार वैद्यकीय अधिकारी डॉ. बोरकर यांच्या सततच्या गैरहजेरीमुळे रुग्णांना वेळेवर योग्य उपचार मिळत नाही.अनेकदा रुग्णांवर रुग्णालयात उपचार न करता त्यांना थेट इतर ठिकाणी रेफर केले जाते, असा आरोप नागरिकांनी केला आहे. त्यामुळे रुग्णांच्या नोंदी आणि रुग्णालयातील रेफरल रजिस्टरची कसून तपासणी करावी, अशी मागणी तक्रारदारांनी लावून धरली आहे. याशिवाय, उपचार मिळवण्यासाठी येणाऱ्या रुग्ण आणि त्यांच्या नातेवाईकांशी डॉ. बोरकर यांनी असभ्य वर्तन आणि आक्षेपार्ह वक्तव्ये केल्याचेही तक्रारीत नमूद करण्यात आले आहे.

महसूल कार्यालयांत आता अधिकारी भेटणारच; दुपारी ३ ते ५ वेळ नागरिकांसाठी राखीव

- **स्थानिक पातळीवरच तक्रारींचे निवारण करण्यासाठी राज्य सरकारचा निर्णय**
- **राखीव वेळेत बैठका आणि व्हीसी घेण्यास सक्त मनाई**

गोंदिया:- सामान्य नागरिकांच्या तक्रारी आणि अडीअडचणी स्थानिक पातळीवरच वेगाने सुटाव्यात, यासाठी महाराष्ट्र शासनाच्या महसूल व वन विभागाने एक अत्यंत महत्त्वाचा आणि लोकाभिमुख शासन निर्णय ९ सप्टेंबराल जारी केला आहे. या निर्णयानुसार आता जिल्ह्यातील सर्व महसूल कार्यालयांमध्ये (जिल्हाधिकारीपासून तहसिलदारपर्यंत) अधिकाऱ्यांना नागरिकांच्या भेटीसाठी दररोज दुपारी ३.०० ते ५.०० ही वेळ अनिवार्यपणे राखीव ठेवावी लागणार आहे.यामुळे भेटीकरीता येणार्या अनेक नागरिकांना दिलासा मिळणार आहे.

राज्य शासनाच्या महसूल विभागामार्फत अनेक धोरणात्मक निर्णय घेतले जातात. तालुका, जिल्हा व विभाग स्तरावर काम करणाऱ्या महसूल कार्यालयांचा थेट संबंध सर्वसामान्य जनतेशी येतो. मात्र, अनेकदा स्थानिक कार्यालयांमध्ये अधिकारी किंवा कर्मचारी वेळेवर उपलब्ध नसतात. त्यामुळे नागरिकांच्या तक्रारींची दखल घेतली जात नाही व त्यांचे समाधान न झाल्याने त्यांना थेट मुंबईतील मंत्रालयात फेऱ्या माराव्या लागतात. ही बाब लक्षात घेऊन शासनाने हा निर्णय घेतला आहे.

शासनाच्या या परिपत्रकामुळे स्थानिक महसूल कार्यालयांमधील पारदर्शकता वाढणार असून, प्रशासनावरील नागरिकांचा विश्वास अधिक दृढ होण्यास मदत होणार आहे. सर्वसामान्य शेतकरी, नागरिक आणि विद्यार्थ्यांना आपल्या छोट्या-मोठ्या कामांसाठी किंवा तक्रारींसाठी आता अधिकाऱ्यांची तासनतास वाट पाहावी लागणार नाही.

हा शासन निर्णय सर्व महसूल अधिकाऱ्यांसाठी बंधनकारक: जिल्हाधिकारी, उपजिल्हाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी (डऊज), तहसीलदार आणि नायब तहसीलदार या सर्व अधिकाऱ्यांना कार्यालयीन कामाच्या दिवशी दुपारी ३.०० ते ५.०० ही वेळ सर्वसामान्य नागरिकांच्या भेटीसाठी आणि त्यांच्या तक्रारी निवारणासाठी राखीव ठेवावी लागेल.

राखीव वेळेत बैठकांवर बंदी: नागरिकांसाठी ठरवून दिलेल्या या वेळेत (दुपारी ३ ते ५) कोणत्याही प्रकारच्या अंतर्गत बैठका किंवा व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग (तउ) आयोजित करता येणार नाही, जेणेकरून अधिकाऱ्यांना नागरिकांना पूर्ण वेळ देता येईल.या राखीव वेळेबाबतची माहिती देणारा फलक कार्यालयाच्या मुख्य प्रवेशद्वारावर आणि संबंधित अधिकाऱ्यांच्या दालनाबाहेर सर्व नागरिकांना स्पष्ट दिसेल अशा ठळक भागात लावणे अनिवार्य करण्यात आले आहे.

अपवादात्मक परिस्थितीत पर्यायी व्यवस्था:अत्यंत तातडीचे शासकीय काम, नियोजित दौरा किंवा उच्चस्तरीय बैठकांमुळे अधिकारी उपस्थित राहू शकणार नसतील, तर तशी पूर्वकल्पना सूचना फलकावर प्रसिद्ध करावी लागेल. तसेच नागरिकांचे अर्ज स्वीकारण्यासाठी पर्यायी सक्षम अधिकाऱ्याची नियुक्ती करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे.